

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 1

BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 10.00
BAŞKAN : Yaşar Karayel (Kayseri)
-----0-----

BAŞKAN – Saygıdeğer milletvekillerimiz, saygıdeğer konuğumuz Sayın Ahmet Karabilgin Bey; hoş geldiniz.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan dört siyasi partimizin müşterek vermiş olduğu önergeler doğrultusunda, ülkemizde demokrasiye müdahale eden tüm darbe ve muhtıralar ile demokrasiyi işlevsiz kılan diğer bütün girişim ve süreçlerin tüm boyutlarıyla araştırılmasıyla ilgili Meclis Araştırma Komisyonu kurulması sağlandı. Böylece Türkiye’de demokrasiyi ve demokrasiyi hâkim kılacak tüm girişimlerin araştırılmasıyla ilgili bu komisyon faaliyet göstermektedir. Sizleri de bu kapsamda, Sivas olaylarıyla ilgili ve o dönemle ilgili bilgilerinize ve görüşlerinize başvurmak üzere davet ettik. Sizi 28 Şubat Alt Komisyonu burada dinlemektedir. Burada bulunan arkadaşlarımı ben size tanıtayım: Yaşar Karayel benim ismim, Alt Komisyon Başkanım, Kayseri Milletvekiliyim, AK PARTİ Milletvekiliyim; İdris Şahin Bey Çankırı Milletvekiliyiz, AK PARTİ ve Komisyon Sözcüsü; Sayın Yeniçeri, Milliyetçi Hareket Partisi Ankara Milletvekili; Sayın Feyzullah Kıyıklık, İstanbul Milletvekiliyiz; Mehmet Şeker Bey, Gaziantep, Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili.

Biz komisyon olarak öncelikle konuklarımıza eğer konusuya ilgili ve çağrıldığı konuyla ilgili genel bir değerlendirme yapmak isterse söz veriyoruz. Genel bir değerlendirme sonunda da arkadaşlarımız konusuya ilgili sorular soruyorlar. Öncelikle kendinizi tanıtarak ve özgeçmişinizi anlatarak -kayıtlara geçmesi bakımından- başlarsanız memnun oluruz.

Buyurun, söz sizde.

AHMET KARABİLGİN – Ahmet Karabilgin, emekli vali. 1941 Aksaray doğumluyum. Ankara Atatürk Lisesi, Ankara Hukuk Fakültesi, Ankara Valiliği maiyet memurluğu, Ankara Çankaya, Ankara Çamlıdere, Kastamonu Çatalzeytin kaymakam vekilliklerinde bulundum. Kaymakamlık kursunu müteakip asil kaymakam olarak Ordu Kumru, Erzurum Hınıs, Sakarya Akyazı, Tokat Niksar, Niksar’da bir dönem belediye başkanlığı da yaptım. İçişleri Bakanlığı merkez teşkilatına atandım. Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünde daire başkanlığı yaptım. Yine İçişleri Bakanlığı Genel Sekreterliği görevinde bulundum. Başbakanlığın yasası gereği Başbakanlıkta danışman olarak görevlendirildim. Orada, İdareyi Geliştirme Başkanlığında, Başbakanlık Müsteşarlığında danışman olarak görev yaptım. Yine Başbakanlıkta Başbakan Yardımcısı, rahmetli Erdal İnönü’nün kamu yönetimi ve güvenlik danışmanı görevinde bulundum. 1992 Şubatında Sivas Valisi oldum. Olayları yaşadıkten sonra, 9 Temmuzda merkeze alındım, bir süre merkez valiliği yaptım. 1999 Haziranında İçişleri Bakanı Sayın Sadettin Tantan’ın talebi üzerine İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı görevine geldim. Sayın Tantan’ın istifasıyla birlikte ben de bu görevimden ayrıldım. 2004 yılında yaş haddimi doldurmadan emekli oldum. Eşim emekli öğretmen, kızım bir kamu kurumunda çalışıyor, büyük oğlum özel çalışıyor, küçük oğlum Maliye Bakanlığı devlet gelir uzmanı, şu anda Amerika’da Boston Üniversitesinde yüksek lisans eğitimi görüyor.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Vali, biz komisyon olarak 28 Şubat süreciyle ilgili 1991 yılından 2007’nin sonuna kadar, 27 Nisan bildirisi de dâhil olmak üzere o dönemdeki tüm olayları, faali meçhul cinayetleri, toplumsal olayları, Sivas, Maraş, Madımak olayları da dâhil, Başbağlar olayları da dâhil bunların hepsini tek tek araştırıyoruz. Bu kapsamda sizi davet ettik. Arkadaşlarımın da bilgilenmesi bakımından -müsaade ederseniz- ben olayı kısaca sizlerle paylaşmak isterim. Hem bilgileriniz tazelenisin, sorularınız da ona göre sorulacaktır mutlaka.

Madımak olayı 2 Temmuz 93 tarihinde Sivas’ta Pir Sultan Abdal Kültür Derneği tarafından organize edilmiş olan Pir Sultan Abdal Şenlikleri sırasında Madımak Otelinin yakılması ve çoğunluğu Alevi 33 yazar, ozan, düşünür ile 2 otel çalışanının yanarak ölmesi olayıdır. Bu olaylarda o zamanki ismi bilinen yazarlar, düşünürler, saz şairleri ve o döneme ait kültür adamları Sivas’a davet edilmişler, Sayın Valimizin daveti üzerine büyük bir kısmı şehirde bulunmuşlar fakat böyle müessif bir olay cereyan etmiştir. Daha önceden de Meclis Araştırma Komisyonu kurulmuş, özel olarak da, spesifik olarak bu olay araştırılmıştır. Sayın Valinin de o döneme ait araştırma komisyonuna vermiş olduğu ifadeler de, tutanakları buradadır.

Bu konularla ilgili, Komisyonumuza Sayın Valiyi davet ettik. Şimdi, olaylarla ilgili kendisinin söyleyecekleri varsa onları dinleyeceğiz, daha sonra da arkadaşlarımız sorularını tevcih edecekler.

Buyurun Sayın Valim.

AHMET KARABİLGİN – Sayın Başkanım ve sayın milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Yalnız, bir konuyu düzeltmem lazım, konuklara daveti ben yapmadım. Daveti Kültür Bakanlığıyla Pir Sultan Abdal Derneği müştereken yaptılar ama programın biçimlenmesinde benim müdahalem oldu.

BAŞKAN – Pardon, davetiyelerde sizin valilik olarak isminiz var mıydı?

AHMET KARABİLGİN – Hayır.

BAŞKAN – Evet.

AHMET KARABİLGİN – Efendim, şimdi, Pir Sultan Abdal etkinlikleri bir yıl önce de yapıldı, Banaz köyünde program yapıldı, o programa ben de katıldım. Tabii Sivas’ın inanç özelinde birtakım özellikleri var, o bakımdan bütün grupların dengeli bir biçimde gözetilmesi ve devlet valisi olarak da o dengelerin çok iyi korunması gerektiği bilincinde olarak bu etkinliklere katıldım.

İkinci yıl etkinlikler konusunda, Sivas merkezin de programa alınması konusunda Kültür Bakanlığının özellikle kararı oldu, Dernek de bunu istiyordu, ben de katkı yaptım. Program oldukça genişti.

BAŞKAN – O dönem Kültür Bakanımız kimdi?

AHMET KARABİLGİN – Sayın Fikri Sağlar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komasyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 2

BAŞKAN – Evet.

AHMET KARABİLGİN – Program çok genişti, bir haftayı kapsayan bir programdı. Bana taslağı getirdiler, “Bir hafta oldukça uzun.” dedim, “Bunu biraz daha kısaltın, bazı etkinlikleri de programdan çıkartın.” Perşembe, Cuma, Cumartesi, Pazar olarak, dört gün olarak programlandı. Bunun Perşembe ve Cuma günleri yani 1 ve 2 Temmuz günleri il merkezinde, Cumartesi, Pazar da Banaz köyünde devam edilecekti. Birinci gün Kültür Merkezinde açılış töreni yapıldı, oldukça kalabalıktı salon, 1000-1500 civarında konuk vardı. Dernek Başkanı açılış konuşmasını yaptı, ben bir konuşma yaptım, benden sonra Aziz Nesin konuştu. Bunların ayrıntılarına girmiyorum çünkü o tutanaklarda hepsi var, birinci araştırma komisyonu tutanağında. Bir bakıma zamanı da çok iyi kullanmamız lazım. O, gün hem akşam hem de 2 Temmuz sabahı asayiş toplantısında çalışmalarını ve etkinlikleri Emniyet Müdürü, İl Jandarma Komutanıyla değerlendirdik. Tabii, Aziz Nesin o günlerde hedef isimdi inançla ilgili yaptığı konuşmalar nedeniyle, basında çıkan onunla ilgili haberler nedeniyle. Onun koruması, sınırlara girdiği andan itibaren yakın koruması sağlandı. Tabii, bununla ilgili ayrıca çok geniş bir güvenlik genelgesi çıkarıldı. Bütün ekipler, araçları, telsiz kodlarıyla birlikte nerede, hangi etkinlikte görev yapacakları ismen belirlendi, bunu geniş bir genelgeyle bütün güvenlik personeline tebliğ ettik. Ben konuşmamı yaptıktan sonra Aziz Nesin’i dinledim ve ayrıldım.

İkinci gün, cuma günü sabah tekrar toplandık, tekrar güvenlikten sorumlu amirlerle bir değerlendirme daha yaptık. Olağanüstü bir durumun olmadığını, etkinliklerin gayet huzur içerisinde, güven içerisinde sürdürüldüğünü gördük, gözlemledik. O gün tugayda bir yemin töreni vardı. -usulen o yemin törenlerine ilin valisi, belediye başkanı davet edilir biz de katılırız- törene katıldım, Belediye Başkanı da vardı, erlerle beraber aileleriyle beraber yemek yenildi, 13.15’te ben arabamla ayrıldım. Her cuma günü büyük camilerde biz sivil ekiplerle önlem alırız çünkü camilerle ilgili duyarlılık vardı, daha önceki toplumsal olaylarda Sivas’taki 78’deki olaylarda, Çorum’daki olaylarda hep cami kundaklandı, camiye bomba atıldı dedikodusuyla olaylar başlatılmıştır. Telsizle ben bütün merkezden bilgi aldım, herhangi bir olay olmadığını, cuma namazından sonra halkın dağılmakta olduğunu öğrendim, makama geldim, oturdum. Saat 13.30’da bir gürültü geldi –Sivas’ı bilenler, Hükümet Konağı meydana bakar camları, geniş bir alan- İstasyon Caddesinden bir grubun bağırarak geldiğini gördüm, hükümetin önünde sloganlarla -o sloganları ayrıntı olarak vermek istemiyorum belki ileride sorarsanız onları söylerim size- gürültü, bir ölçüde bu etkinlikleri, Aziz Nesin’in Sivas’a gelmesini, protesto eden bağırışlarla bir yasa dışı gösteri ve toplantı. Polis önlemini aldı etrafını çevirdi fakat benim ve emniyet amirlerinin genel kanısı, buradan Alevi yurttaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı mahallelere, bölgelere yönelik bir dağılmanın tehlikesi vardı. Bir süre bunları kontrol altında tutmakta yarar olduğunu düşündük, çünkü bu tür topluluklar: Bağırır, slogan atar, boşalır, ondan sonra dağılır; beklenti öyleydi çünkü görüntü de onu veriyordu bize. Ama sonradan hareket etmeye başladı grup, derken Atatürk Caddesi’nden, Paşa Camisi’nden çıkan grubun da katılımıyla sayı artmaya başladı ve hareket hâlinde önce Buruciyê Medresesi’nde sergi vardı oraya saldırmaya kalktılar oradan tekrar vilayetin önüne, oradan Kültür Merkezine. Kültür Merkezinde saat 14.00’te falan herhâlde Arif Sağ’ın konseri var. Merkez ağzına kadar dolu 1000’in üzerinde orada konser izlemeye gelen yurttaşlar var. Ben o olayları yaşarken saat saatte birtakım notlar almıştım, onlara bakarak size sunuş yapmak isterim. 13.45’te Tugay Komutanını telefonla aradım: “Böyle bir kalabalık, böyle bir kanun dışı grup var, bize yardım edin.”

BAŞKAN – Kayıtlara geçmesi açısından, Tugay Komutanı kimdi, isim olarak?

AHMET KARABİLGİN – Ahmet Yüce Türk, Tuğgeneral.

Bir süre sonra 40 civarında er geldi tugaydan fakat bu gelen tim, ordu evini arkasına almak suretiyle hükümete yüzü dönük, o yolu kesmek amacıyla öyle bir önlem aldılar yani alınan önlem o şekilde.

BAŞKAN – Vilayet binasını korur şekilde mi?

AHMET KARABİLGİN – Hayır efendim, polisevini korur şekilde.

14.15’te ikinci bir takviye istedim yine 15-20 tane er geldi fakat grup oldukça arttı 1000’in üzerinde bir grup oldu. 14.30’da telefonla İçişleri Bakanına ve İçişleri Bakanı Müsteşarına, Başbakanına... Onlar aradı beni, ben yalnız İçişleri Bakanıyla, Müsteşarını ben aradım, olayların çok büyüdüğünü, mutlaka takviye kuvvet gönderilmesi gerektiğini, kendi gücümüzle olayları bastırma imkânımızın çok zayıf olduğunu, Tokat ve Kayseri valilerinden de yardım... Ben telefonla isteyeceğim ama Sayın Müsteşar da siz de valileri uyarın, onlar da sizin talimatınız olarak göndersinler. 14.30 civarında bana otel işletmecisi geldi, Madımak Otelinin işletmecisi, o konukların kendi otelinde olduğunu ama risk altında olduklarını. “Benim tesisime zarar verilebilir, bunlar buradan boşaltılsın.” şeklinde bir öneri getirdi. Vali yardımcısını çağırdım, doğru bir yaklaşımdı dedim ki vali yardımcısına: Araç temin edin, otobüslerle oradaki konukları tahliye edelim, Yıldızeline doğru gönderelim, Yıldızeli ve Yozgat istikametinde Vali yardımcısı, Turizm Müdürünü görevlendiriyor, Turizm Müdürü gidiyor, oradaki konuklarla bu konuyu görüşüyor “Olaylar büyüdü –bu arada grup Kültür Merkezini de çember altına aldı ve oraya saldırmaya çalışıyorlar- bu otelin tahliyesi konusu maalesef.” Konukları da. Bu tip toplumsal olayların nerede başlayıp nerede biteceğini kestirmek oldukça zor tabii -“Biz bir toplanalım bir düşünelim, kendi aramızda konuşalım, sonra karar veririz” diyor. Kültür Müdürü aşağı iniyor, bir saat bekliyor, tekrar çıkıyor “Ne oldu, bir karar verdiniz mi?” diyor. “Sen git biz Sayın Valiye bildiririz.” Diyorlar, Sayın Cevat Geray Profesör Hocamız, sözcü olarak böyle bir bilgi veriyor.

Fakat bu arada bir hayli zaman kaybettik, saat 16.00’ya doğru Madımak’ın da etrafı sarıldı.

Şimdi, Kültür Merkezini polis ve jandarma çok iyi korudu, 16.00’a kadar orada büyük bir çarpışma oldu Kültür Merkezi içindekiler de kendilerini savunma amacıyla çıkmaya çalıştılar, onları içeride tuttuk, saldırganları dışarıda tuttuk, barikatlar kuruldu. Bir ölçüde, biz başka kapılardan, Kültür Merkezindeki topluluğu elleriş, altmışar, yüzer kişilik gruplar hâlinde esenlik içerisinde erittik ve dağıttık, karşı karşıya gelmediler. Bu arada tabii Kültür Merkezinde polisin, bu başarılı savunması çalışması sonucunda grup da bir ölçüde dağıldı -saldırgan grup- onlar da mahalle aralarından, sokaklardan falan artık evlerine, iş yerlerine gitmeye başladılar, oldukça rahatladık. Vali muavinleri arabalarla çıktılar, müdürleri gönderdim, sokak aralarını gezdiler, bu gözlemlerini de bana ilettiler. Ama birdenbire bir şey oldu Sayın Başkanım. Bu, evlerine giden

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 3

grupları, birileri tekrar "Nereye gidiyorsunuz? Daha bitmedi, devam edecek bizim hareketimiz, Madımak'a toplanın." şeklinde Madımak'ın önüne yönlendirdiler. Madımak'ın önünde birdenbire 5 bin kişilik bir grup oluştu.

BAŞKAN – Bu birileri... Yani konuşmanızı açmanız için...

AHMET KARABİLGİN – Yani, kışkırtıcılar, topluluğu yönlendirenler, toplumsal olaylarda oraya katılan insanlar seyretmeye de gitse, oraya hemen kendi aklını, kendi beynini kullanmıyor. Bu kışkırtıcılar ve grubu yönlendiren liderler onlar adına artık her türlü kararı veriyor.

BAŞKAN – Zaman dilimi olarak neydi bu, hangi saat araları?

AHMET KARABİLGİN – 16.00'dan sonra, yani 16.00'da Kültür Merkezindeki başarılı sonuçtan sonra 16.15-16.30 civarında yoğunlaştı Madımak'ın önü. Tekrar hükümet meydanına geldiler, tekrar gittiler; gidiş gelişler. Tabii, bu gidiş gelişlerde de polis, jandarma devamlı etrafında, sağında solunda. Bu arada tabii, İçişleri Bakanı benimle görüşmesinden - benim anladığım kadarıyla benim yorumum, Sayın Bakanı suçlama gibi bir şeyim yok- olayları bir de Belediye Başkanından dinliyor. Beni, biraz daha olayları büyük ve abartılmış olarak değerlendiriyor ki Belediye Başkanını da dinliyor, o biraz daha onu herhâlde rahatlatıyor "Yok, o kadar da önemli değil Sayın Bakanım" gibicesine. Bakan tekrar...

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Bu konuşmayı size kim aktardı, Belediye Başkanının böyle dediğini size kim aktardı?

AHMET KARABİLGİN – Bakan söyledi. Belediye Başkanı da geldi sonra benim yanıma. Kendisiyle konuştum ben. Bakanın ilk algılamasından benim değerlendirmem efendim.

Bu arada grup 16.30 civarında oteli iyice sardı ve Aziz Nesin'i istediler. Bu arada tabii iki gelişme oldu. Biri: Belediye Başkanının bir konuşma yapmasının onları teskin edeceğini, etkili olabileceğini söylediler. Emniyet Müdürü de buna katıldı, ben de "Olur." dedim. "Sayın Başkan gitsin konuşsun, inşallah bir faydası olur, grup teskin olur." ama olmadı. Sayın Başkanın konuşmasından sonra daha çok elektrikli grup, daha çok kışkırtıcı bir hâl aldı. Yine, bu arada bana bir öneri daha geldi.

Kültür Merkezi önüne, son gün, yani 1 Temmuzdan önce bir anıt gönderdi Kültür Bakanlığı. Bakın bu anıtla ilgili benim hiçbir katkım, önerim olmamıştır, Kültür Bakanlığı kendi kararını vermiştir. Kültür Müdürü geldi, "Efendim böyle böyle bir şey düşünüyorsunuz" falan dedi. "Sayın Bakan düşünüyorsa benim söyleyecek bir şeyim yok, yapsınlar göndersinler." Geldi, bir tane ozan heykeli elinde saz, yanında da af edersin bir tane köpek. Ben de gittim baktım, yanımda Emniyet Müdürü, Kültür Müdürü var. Anıtı beğendim ama dedim "Yahu bu köpek olmamış buraya, yakışmamış, keşke bunu yapmasalardı" falan. Neyse apar topar dikildi.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Nereye dikildi?

AHMET KARABİLGİN – Kültür Merkezinin önüne.

Grup, anıtın da oradan kaldırılmasını istedi. Tabii, artık Belediye Başkanı yanıma sık sık geliyor, Tugay Komutanı geliyor, Emniyet Müdürü yanımda, Jandarma Komutanı yanımda. Ben dedim ki: "Bu tür tavizleri verirsek bunun sonu gelmez, bunlar daha büyüklerini ister, anıtı sökmeyelim, kalsın" "Efendim, anıt sökülürse belki dağıtılır, bunlar vazgeçer, dilekleri yerine getirilmiş olur." Buna rağmen çok da zorlandım bu kararı verirken. Tabii, oradaki insanların canı önemli, otel sarılmış durumda. Belki bir faydası olur umuduyla, öneriye de önceleri olumsuz bakmama rağmen "Tamam, bunu kamyona yükleyin, yan yollardan belediyenin gizli deposuna gizleyin" dedim. Emrim aynen böyle oldu. Bir de baktım heykel kamyonun üzerinde hükümet meydanına geldi, derken götdüder, Madımak'ın önüne attılar heykeli. Heykelin sağından solundan çekiştirmeler...

BAŞKAN – Bu heykeli resmî görevliler sökmedi mi? Vatandaşlar mı söktüler?

AHMET KARABİLGİN – Şimdi, Kültür Merkezi önünde bu heykelin nasıl söküldüğünü, ben ayrıntısını bilmiyorum, yalnız, boynunda bir halat vardı, büyük bir ihtimalle halat taktılar, kamyonla çekip yıktılar. Zaten sentetik plastik, bronz heykel değil. Madımak'ın önünde de ona saldırdılar. Totem sanki. Yaktılar, baktılar, sağını solunu parçaladılar. Bu topluluğu daha çok ajite etti, daha çok saldırgan hâle getirdi.

Şimdi müsaade ederseniz Tugayla...

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Bir dakika beyefendi.

Siz "Heykel kaldırılınsın buradan" istememenize rağmen bu emri kime vermişsiniz?

AHMET KARABİLGİN – Ben bu emri Belediye Başkanıyla Emniyet Müdürüne verdim, ikisi yan yanaydı. İkisinden geldi öneri zaten bana, öneriyi onlar yaptı. Heykeli de taşıyan belediyenin kamyonu. Bu arada yine, Sayın Başbakan aradı beni, Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü aradı. "Durumun çok kötü olduğunu, sayının gittikçe arttığını..." 10-15 bine çıktı bu kez, bütün yan yollar doldu. Yağmur gibi taş... Ben, "Mutlaka bana yardım edin, mutlaka destek sağlayın bana" Benim elimdeki o andaki mevcut, ilçelerden gelen jandarma ve polisle birlikte toplam 420 tane güvenlik görevlisi var. Bu, tugaydan da gelenleri sayarsan 500 civarında. Ama Madımak'ın önündeki barikatlarda görev alan polis ve jandarma otel yanına kadar saldırganları içeri sokmadı. Otele giremediler ama barikat kademeli şekilde adım adım geriledi. En son, otelle barikat arasında beş altı metre kaldı. Ben, Başbakan ve Başbakan Yardımcısı, İçişleri Bakanına yardım gönderin derken, bir yandan da bu yardımın uçak ve helikopterle gelmesini önerdim. Havaalanı çalışmıyordu o zaman, Sivas Havaalanı, Havaalanı Müdürünü buldum, "projektorlerle hemen aydınlatın, geçici olarak da olsa inişe hazır hâle getirin" dedim. "Baş üstüne efendim." dedi. Stadyumu da yine, Spor Bölge Müdürü birkaç şeyle... Daha önceki etkinliklerde Sayın Başbakan Demirel geldiğinde oraya helikopterleri indirmiştik, hazırdı, orayı da ışıklandırın dedim. Bu takviye kuvvetler gelirse hemen oralara inip olaya müdahale etmesini düşündüm ve programladım. Genelkurmay Başkanı daha önceki aramasında olayları dinledi, bilgi verdim, "Yardım edeceğiz Vali Bey" dedi, o kadar ama ikinci arayışı 19.10. 19.10'da aradı, ben dedim "Paşam, çok kötü durumdayız, çok sıkıntıdayız. Tugaydan istediğimiz destek bir türlü gelmiyor." "Nasıl olur? Orada 6 bin benim mevcudum var, hepsi senin emrinde Sayın Valim" dedi. Dedim: "Paşam, bunu bana söylemeyin, yanımda Tugay Komutanı var, telefonu veriyorum ona söyleyin." Telefonu uzattım, Tugay Komutanı dinledi, hep "Başüstüne komutanım, başüstüne

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 4

komutanım, başüstüne komutanım” dedi ve gitti. Bu arada itfaiyenin tazyikli su sıkarak topluluğu dağıtması düşüncesi ve önerisi geldi.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Tugay Komutanı kim, affedersiniz?

AHMET KARABİLGİN – Ahmet Yüçetürk, Tuğgeneral.

Tabii, polisin elinde o günün şartlarında fazla bir imkân yok, yani hiçbir şey yok. İtfaiye su sıkacak, dağılılabir mi? Belediye Başkanına söyledim, Belediye Başkanı soğuk yaklaştı. “Sayın Valim, bu topluluk başka şeyler yapar, panik yapar, birbirlerini ezer, bazı yerlerde kundaklama olur, oralarda yangın çıkabilir oraya göndermemiz gerekebilir.” şeklinde bir karşı görüş önerdi. Ben dedim “Sayın Başkanım, şu andaki bizim düşüncemiz ve talebimiz bu. Lütfen gönderin itfaiyeleri.” Bir şey demedi ama itfaiyeler de gelmedi. 19.45 çok nazik ve hassas bir saat bizim için. 19.45'te artık otelin önündeki araçları yaktılar. Araçlar yanarken bir yandan da poşetle, bidonlarla benzin takviyesi yapıldı.

BAŞKAN – Bunları kiminle yaptı?

AHMET KARABİLGİN – Oradaki saldırganla. Bunların çoğu belirlendi görüntülerden, belki de şu anda mahkûm oldular, yatıyorlar. İsmen bir şey söyleyemem. Telsiz dökümleri var, sorular olursa oradan saat saat de söyleyebilirim, ben ne söylemişim onlar ne söylemiş.

Bu arada, 19.45 ile 19.50 arasında otelin perdelerini yakmak suretiyle otele yangın sirayet etti ve otelde de başladı dumanlar tütmeye. Tekrar itfaiyeye “Aman gönderin, hiç olmazsa araçların yakılmasını engelleriz.” Araçlardan zaten yangın Madımak’a atladı. İtfaiye bu kez ilerleyemedi, ben hükûmet binasının önündeki itfaiyeleri gözlüyorum. Durdular “Niye duruyorlar?” dedim. “Efendim, itfaiyeleri ileri götüremiyoruz çünkü önüne yatıyorlar, sürücülerini engelliyorlar.” Bu sefer kapıları kilitledi, içeride kaldı itfaiyeciler, hortumları kesiyorlar. Uzatmayayım. İtfaiyeyi Madımak'ın önüne ulaştıramadık, tekrar tugaydan yardım istedik. Biraz önce söyledim, Genelkurmay Başkanının talimatıyla, cemselerle askerler geçmeye başladı. Askerler oraya gidiyor, ben orada yoğun ama bunları görüntü olarak gördüm ve yardımcılarımın da dinledim. Asker oraya gittiğinde otel yanıyor. Topluluğun gerisinde asker bekliyor. Askerden bizim tek istediğimiz, itfaiyeyi, topluluğu yararak otelin önüne ulaştırabilseydi yangın da önlenirdi, bu insanlar da ölmezdi. Onu da başaramadık çünkü itfaiyeyi oraya kadar götürecektik kararı ve eylemi askerler veremedi.

BAŞKAN – Niye veremediler?

AHMET KARABİLGİN – Askerlerin niye veremediği de ayrı bir konu tabii.

Şimdi, ben 1980 öncesi ve 80'li yıllarda da hep gözlemledim bunları. Asker, bu tip toplumsal olaylarda, İl İdaresi Yasası'nda özel bir hüküm olmasına rağmen sivil yönetimin işine fazla karışmak istemiyor. İzliyor, bekliyor, olaylar bittikten sonra asker sevkıyatı başlıyor. Birinci gözlemim bu.İki: Asker, vatanla karşı karşıya gelmek istemiyor, sivil insanlarla. Çünkü bizim toplum askerini çok sever, ordusunu çok sever, hepimiz çok severiz. Son yıllarda yapılan anketlerde yüzde 70'lere falan düştü ama bu acı bir sonuç aslında. Asker müdahale etmedi, seyrediyor. Tugay komutanının ifadesi var “Efendim ben gönderdim ama kuyumcuların önünde önlem aldım talan olmasın diye, İstasyon Caddesi'ndeki büyük iş yerlerinin önünde önlem aldım.” şeklinde. Demek ki gelen askerlerin bir bölümü de oralarda konuşlandırılmış, kuyumcuların önünde falan. Askerin bize hiçbir faydası olmadı Sayın Başkan, hiçbir faydası olmadı.

BAŞKAN – Bunlar, siz yetkili olduğunuz hâlde, sizin talimatlarınızı, emirlerinizi dinlemediler ve böylece görevini yapmadılar...

AHMET KARABİLGİN – Onu söyleyeceğim. Öyle bir yasa var ki İl İdaresi Yasası. 96'da bu Yasa'nın o maddesi değişti, 11/D, daha kötü hâlde getirildi. Askerî kuvvet geldiği andan itibaren, nerede, ne kadar duracağını, miktarını o komutan tayin eder. “Valiyle de istişare eder.” diyor madde. Değişti, daha da kötü hâlde getirildi. Kanun yanımda -zamanınızı almak istemiyorum- 11/D karmakarışık bir madde. Bu madde hiç işlememiştir, Türkiye'de kesinlikle işlememiştir.

Bir örnek vereyim: Diyor ki: “Birlik komutanı emniyet ve jandarmayla beraber operasyon yaparsa, görev alırsa, gelen askerî birliğin komutanı operasyonu yönetir ve emir- komuta onda olur.” Düşünebiliyor musunuz, İl jandarma komutanı albay, orada görev yapıyor, gelen birliğin komutanı da binbaşı. Olabilir mi? Olur. O zaman, binbaşının emrine girecek demektir. Yani bu kadar sakat bir madde. Yani o maddeyi yaparken, sanki bizim İçişleri Bakanlığımızla Genelkurmay oturmuşlar, yetki ve gücü paylaşırken de “ben daha çok alayım, sen daha çok al yetkiyi” çabasıyla, maddenin hiçbir uygulaması maalesef olamıyor.

Şimdi, tabii, benim hakkımda soruşturma açıldı, Emniyet Müdürü hakkında soruşturma açıldı biz görevlerden alındık. Lüzum-ı muhakeme kararı verilmesi için Danıştaya gitti dosyamız, orada, ben aklandım, Emniyet Müdürü de aklandı yani yargılanmamıza gerek olmadığına karar verildi, İdari Dava Daireleri Genel Kurulu da onadı. Ben ve emniyet müdürü dışında hiçbir kamu görevlisi hakkında yargısal bir işlem yapılmadı, İçişleri Bakanı da dahil Tugay Komutanı da dâhil.

“Aziz Nesin'in kurtulması çok önemli” diye çok sık sık basında yer alır, biraz da tesadüfen kurtuldu aslında Aziz Nesin. Orada, yine bir kahraman polisimizin, hiç beğenmediğimiz, yerden yere vurduğumuz polisimizin müdahalesiyle, başarısıyla linç edilmekten kurtuldu. Minibüse yatırıldı, başka bir hastaymış gibi hastaneye gönderdik, üniversite hastanesinde ilk kontrolü yapıldı. Orada da güvenliğinin sağlanması çok tehlikeli bir boyuttaydı çünkü personel içinde de orada bu saldırganlara destek veren kafada insanlar vardı. “Ne yapalım, ne yapalım” derken gene Jandarma Komutanının - çok değerli bir komutan hâlâ, ona çok şey borçluyum, benim hayatımı kurtaran insan- “Efendim.” dedi...

BAŞKAN – Bu konuyu biraz açar mısınız? Nasıl yani orada görevini nasıl yaptı da sizin gözünüzde değerli bir...

AHMET KARABİLGİN - Tayini çıkmıştı ilişkisini kesmiştir Artvin'e, vedalaşmak üzereydi, o gün olaylar çıkınca geldi benim yanıma “Sayın Valim dedi ben ilişkiyi kestim ama izin verirsiniz görevde devam edeceğim.” dedi ve olayların başından sonuna kadar da görev yaptı.

BAŞKAN – Jandarma Alay Komutanı mıydı?

AHMET KARABİLGİN – Evet, o zaman alay sözünü kaldırmışlardı. İl Jandarma Komutanı, Alay Komutanı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 5

Havaalanında bir askerî birlik var, o hava birliği, Hava Kuvvetlerine bağlı, havaalanının ikmal ve bakımını sağlıyor aynı zamanda askerî havaalanı olduğu için, onlar da telefon açtım “Albayım, size bir emanet gönderiyorum, onun güvenliğini sağlayın, teslim alın, bana da bilgi verin.” dedim. “Başüstüne Sayın Valim.” dedi. Biz Aziz Nesin’i hastaneden özel bir timle aldık, çevre yolundan minibüsle havaalanındaki komutana gönderdik. O da telefon açtı “Sayın Valim, emaneti aldım, güvenlik altında.” dedi. Saat 24.00’te de Sayın İçişleri Bakanını getiren uçakla Ankara’ya gönderdik Aziz Nesin’i.

Şimdi, bu arada, yangından sonra, polis ve jandarma orada, yaralıları, cesetleri, sağ kurtulanları toplayıp tasfiyeye çalışıyor. Rakamı biliyorsunuz ama, 37 ölü, bunun 35’i dumandan zehirlenerek -otopsi raporlarına göre- ölmüş durumda. 60 yaralı, 36 da sağ kurtuldu. Fakat, Aziz Nesin’in kurtarıldığını duyan topluluk, doğru, vilayetin önüne yönlendi. Yağmur gibi taş geliyor hükümet binasına, cama gelenler içeri giriyor, duvara gelenler moral bozucu bir ses yapıyor. Ben yerimdeyim, yanımda Emniyet Müdürü var, Jandarma Alay Komutanı var, vali muavinlerim var, sekreterim, özel kalem müdürüm; iki korumam da aşağıda kapıda, an an girmek üzereler, yapacak fazla bir şey de kalmadı. Tabii, söylenen sloganları falan biraz ilerde...

BAŞKAN – Güvenlik kuvvetleriniz nerede? Vilayeti de koruyamayacak durumda mı güvenlik kuvvetleri?

AHMET KARABİLGİN – Hiçbir şey kalmadı. Hepsini Madımak’ın önünde oradaki yaralıları maralılar kurtarıyor. Gelebilen bir grup geldi ama yeterli değil. Bu arada Jandarma Komutanı, jandarma alay binasını korumak için bir tim alıp koymuş. Bu tim de berber, garson, aşçı falan, çocuklardan oluşuyor. Bir de başçavuş var, ona telsizle talimat verdi:” Hükümet binasına girmek üzereler, buranın güvenliğini sağlayın.” Jandarma zaten karşısında hükümet binasının. Havaya ateş ederek bu grup geldi, 18 kişilik bir tim ve grup yavaş yavaş geriye püskürtüldü. Böylelikle, biz de kurtulmuş olduk Sayın Başkanım.

Şimdi, bir de Atatürk Kongre Binası var güzel, kongrenin yapıldığı bina, 20.55 yani vilayetin sarıldığı, taşlandığı saatte bu binanın önündeki Atatürk büstü bağlantılarından koparılmak suretiyle söküldü. Kongre binasının 71 tane camı kırıldı. İçeriye girmek için girişimde bulundu saldırganlar fakat bina eski, bekçiler ve görevliler arkasına payanda koyarak girmeyi önledi, bilahare, bununla ilgili tutanaklar da var. Askerlerin de yardımıyla orduvine taşınıyor büst. Böyle de bir olay gelişti.

Şimdi, çok kısaca sona gelmek istiyorum. Olayın özünü bakarsanız yani görünürdeki nedenlerin başında, Aziz Nesin’in Sivas’a gelmesi ve Aziz Nesin’i de Valinin davet etmesi. Böyle değil ama bunu anlatamazsınız, on dokuz yıldır bunu anlatmaya çalışıyorum ben. Aziz Nesin bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı. Aziz Nesin’in inancı ne olursa olsun, neye inanırsa inansın, neye inanmazsa inanmasın o beni ilgilendirmez. Valinin ilgileneceği şey, her Türk vatandaşının Türkiye sınırları içerisinde seyahat özgürlüğüne sahip olduğunu kabullenmesidir. Olaya böyle baktım ben, güvenliğini de sağladık. Onun gelmesi, bir ölçüde bu olayların nedeni olarak gösterilir. Diğer bir neden de etkinliklerin il merkezinde programa alınması olarak gösterilir ama bütün bunlara rağmen bu olayı yaratanlar önceden hazırlığını yapmışlar, programlamışlar, gününü de belirlemişler ve bu acı olayı insanlık, Türkiye ve ben yaşadım.

Şimdi, sonuçta geliyorum. Bu olayın siyasal değerlendirmesini yapmak istemiyorum. Türkiye’de çok yapıldı bu ama kullanılan sloganlardan söz etmek istiyorum kısaca ve topluluğun gerçek hedefinin de ne olduğunun çok iyi anlaşılması gerekir. Biz geldik gidiyoruz, ben geldim gidiyorum. Benim bu saatten sonra ne kendi şahsımı koruyacak ne de bazı düşünceleri savunacak bir iddiam yok. “Şeriat gelecek” sloganlardan en önemlisi. “Kahrolsun laiklik”, “Laik düzen yıkılacak”, “Tek yol İslam”, “Yaşasın Hizbullah” Şimdi, oraya seyretmeye gelen bir vatandaş bunları söylemez, aklımıza da gelmez. En önemlisi de “Cumhuriyetin temeli burada atıldı ve burada yıkılacaktı.” Cumhuriyete yönelik bir saldırı. Tamamıyla olayın özü budur. Önceden hazırlanmış, planlanmış, kademe kademe uygulamaya konulmuş, örgütlü, organize bir olay olarak değerlendiriyorum.

Askerin tutumuyla ilgili, sizin özelden ilgilendiğiniz konu olduğu için söylüyorum. Türk Silahlı Kuvvetleri ve Türk ordusu ulusal Kurtuluş Savaşı’ndan itibaren Türk toplumunun göz bebeğidir. Cumhuriyeti kuran, aslında bu efsane zaferi kazanan kahramanların sivilleşmiş şeklidir, hepsi askeri bu insanların. Dolayısıyla, cumhuriyeti kuran bu kadrolar sürekli, “Cumhuriyeti de korumak bizim görevimizdir, biz cumhuriyetin teminatıyız.” anlayışıyla hareket etmişlerdir. Tabii, toplum da bunu kabullenmiştir. Zaten cumhuriyetin kuruluş yıllarında toplumun çok yoğun bir talebi olmadı böyle. Toplum zaten dul, yetim, gözü yaşlı insanlardan oluşan bir hâlde Türkiye, yoksulluk, sefalet.

Şimdi, askerlerin devamlı, “Cumhuriyetin güvencesi biziz, cumhuriyeti biz koruruz, bizim güvencemiz altında.” düşüncesinin, misyonunun gerçek nedeni –demin de ifade etmeye çalıştım- cumhuriyeti kuran insanların asker olmasıdır. Şimdi; tabii artık cumhuriyet demokrasiyle taçlandırıldı, çok farklı bir rejim ortaya geldi. Bugün artık cumhuriyetin kollanması, korunması ödevi Türk Silahlı Kuvvetlerinin olmamalı ve olmayacak da. Bu, Türk halkının gerçek inancı olmalı yani cumhuriyeti koruyacak olan Türk toplumunun iradesidir ve onu temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Güvence sizlersiniz, ben böyle algılıyorum, bunu da böyle kabullenmek durumundayız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AHMET KARABİLGİN – Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlarımızın sizlere soruları olacak.

İdris Bey, buyurun.

IDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Sayın Valim, öncelikle hoş geldiniz Komisyonumuza.

Şimdi, burada uzunca bir safahatla, 2 Temmuzda ve 1 Temmuzda olan Sivas’taki hadiseleri -93’tekileri- ayrıntılı bir şekilde bizlere anlattınız. Daha önce de biraz daha özel bir komisyon olan, Sivas olaylarıyla alakalı, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki araştırma komisyonuna da hem siz hem de o dönemin bizzat tanıkları bir kısım beyanlar da bulunmuşlar. Biz tabii ki o araştırma raporunu da inceleme fırsatı bulduk. Oradan aldığımız bir kısım bilgiler ve şu anda sizin anlattıklarınız

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 6

arasında bir kısım da çelişkiler var. Bu çelişkileri çok güzel bir şekilde demin söylediniz: “on dokuz yıldır Aziz Nesin’i benim davet etmediğimi bir türlü kamuoyuna ispatlayamadım.” dediniz.

Şimdi, ilk görev yerinizin Sivas olması, valilik olarak ilk görev yerinizin Sivas olması ve yıllardan beri Banaz’da gerçekleştirilen kutlamaların, o gün Sivas il merkezinde gerçekleşiyor olması, Sivas il merkezindeki gerçekleşen bu etkinlikler kapsamında, Kültür Bakanlığının da çok ciddi anlamda bu işin üzerine eğilmesi ve kapsamlı, tam bir haftaya yayacak şekilde bir programın gerçekleştirilmiş olması ve burada özellikle Salman Rüşdi ile Aziz Nesin’in hem Türkiye hem dünya kamuoyunun çok yakından takip ettiği hadiselerde birlikteliklerinin olmuş olması ve inançlı kesim olarak ifade ettiğimiz bir grubun bu dönemler içerisinde hem Salman Rüşdi’ye hem de Aziz Nesin’e yönelik çok ciddi anlamda tepkilerinin doruk noktaya ulaştığı bir zaman diliminden bahsediyoruz, Sivas olaylarının gerçekleştiği 1993’ün Temmuz ayında.

Şimdi, burada en çok dikkatimizi çeken hadise, Komisyona verilen beyanlarda ve daha sonra da basına yansıyan yönleri itibarıyla, dönemin Tugay Komutanı olan Ahmet Yüçetürk ve Emniyet Müdürünün bir kısım beyanları var. Şimdi, jandarma ve emniyet, kolluk olarak sizin görev alanınız içerisinde ve haftada bir de bu kişilerle asayiş toplantısı yapıyorsunuz.

AHMET KARABİLGİN – Her sabah.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Her sabah yapıyorsunuz. Ben haftada bir diyorum demek ki her sabah yapılıyor.

Bir gün öncesinde de, ilde bir işçi eylemlerine katılmak üzere Malatya’dan 150-200 kişilik bir grubun geldiği, daha sonradan da bu grubun Malatya’ya dönmeyerek Ankara yönünde seyir hâlinde olduğu da kamuoyuna yansıyan bilgiler içerisinde. Şimdi, o günün MİT Bölge Sorumlusu da olay anında Emniyet Müdürüne ulaşamadığını, Valiye ulaşamadığını ve sadece bir polise ulaştığını ve bir kısım ihbarlar aldığını ifade ediyor. Şimdi, her iki şahsın, özellikle Tuğgeneral Ahmet Yüçetürk’ün sizin şahsınıza dair... Bir husumetiniz herhâlde yok.

AHMET KARABİLGİN – Hiç yok.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Hiç yok. Emniyet Müdürü de.

Derler ki bunlar: “Biz ısrarla müdahale edelim.” dememize rağmen, Sayın Vali “Bekleyin.” demek suretiyle bizi yaklaşık yedi buçuk saat müdahale noktasında bekletti yani bu şekliyle bir beklemenin -tabii ki idareciliğin o günkü şartları, onu siz değerlendireceksiniz ama- bir ihmal niteliğinde olup olmadığını, size göre buradaki yedi buçuk saat beklemek sonrasında bir ihmaliniz olduğunu düşünüyor musunuz?

İkincisi, istiklal mahkemelerinden bu yana, ilk defa 33 tane idamın gerçekleştiği ve 37 tane canın kaybolduğu bir olayı yaşıyoruz burada, en büyük hadiselerden biri ve Sivas’ın konum itibarıyla durumu da dikkate alındığında, 16 Mart 2012 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yapmış olduğunuz bir açıklama var, diyorsunuz ki siz orada: “Katliam, iktidar provasıydı. Halkın inançları üzerinden siyaset yaparak seçim yoluyla iktidara gelmenin yolu da bulundu en sonunda.” şeklinde bir beyanınız var sizin.

Şimdi, o dönem atanmış Valisiniz ve o günün İçişleri Bakanı size “Belediye Başkanıyla görüşün.” dediğinde “Ben, Belediye Başkanıyla konuşmuyorum.” diyorsunuz.

AHMET KARABİLGİN – Öyle demedim. “Gelmedi bana.” dedim yani “Bana uğramadı.” dedim.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – O zaman İçişleri Bakanımız Mehmet Gazioğlu’nun o beyanını tasfiye ediyoruz. Onun beyanı yanlış yansıması o zaman.

AHMET KARABİLGİN – Evet, o anlamda sordu.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Şimdi, şöyle düşünün: O ilin mülki amirisiniz ve çok ciddi bir olay cereyan ediyor. Belediye Başkanının size gelmesinden daha ziyade, sizin o bölgenin tüm yetkililerini, Başsavcı dahil olmak kaydıyla -o an itibarıyla sizin bu tür bir yetkiniz de var- Başsavcı, Jandarma Komutanı, Belediye Başkanı -çünkü sizin vesayet denetiminiz altında- hepsini bir kriz masası oluşturup toplayıp gerekli talimatları kendinizin vermesinin daha uygun olacağını düşünüyor musunuz? Böyle bir olayda, onun gelip gelmemesini aramaktan ziyade, ona bir talimat vermek suretiyle bunun gerekliliğini yerine getirtirmek noktasında farklı bir arayışınız oldu mu? İkincisi bu.

Bir de bu kadar büyük bir organizasyonun olduğu noktada, bir maça bile çevre illerden güvenlik güçlerinden takviye istenir, İkinci Lig maçında, Üçüncü Lig maçında biz bunları görüyoruz. Bu kadar önemli bir organizasyonun olduğu bir dönemde, Sivas’ın dışındaki bir ilden veyahut da orada bulunan askerî yetkililerden, güvenlik takviyesi noktasında, olay başladığı ana kadar herhangi bir girişimde bulunmayışınızı bir ihmal olarak değerlendiriyor musunuz bugün itibarıyla?

Bir de özellikle şunu ifade etmek istiyorum: Sizin hakkınızda İçişleri Bakanlığı görevi ihmalinden dolayı soruşturma açılması noktasında görüş beyan ediyor. Buna karşılık da Danıştaya itirazda bulunuyorsunuz, Danıştay bu talebi reddediyor ve ondan sonra da tekrar İçişleri Bakanlığı buna itirazı üzerine de Danıştay Dava Daireleri sizin ve emniyet müdürünün yargılanmaması noktasında bir karar veriyor. Öncelikle, bu dosyanın, dosya numarasının da temin edilmek suretiyle bizim arşiv kayıtlarımızda bulunması adına dosya numarasını Komisyona iletirseniz ziyadesiyle mutlu oluruz. En azından o kararı da biz gerekçe bölümümüzde yazarız.

Bu kadar büyük bir hadisede, 37 tane canın, aydın insanın vefat etmesine neden olan, daha sonrasında 33 kişinin idam, çok da fazla kişinin on beş yılın üzerinde hapis cezalarının aldığı bir olayda, devlet yetkililerinin hiçbirinin hakkında bağımsız yargıda bir dava açılmamış olmasını nasıl karşılıyorsunuz? Bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

AHMET KARABİLGİN – Teşekkür ederim.

93 yılındaki araştırma komisyonunda da benzer gelişmeler oldu. Şimdi, Sayın Başkan beni buraya davet etti. Genellikle darbelerle ilgili ve Sivas olaylarında askerinin tutumuyla ilgili bilgi sunmamı istediler ama yine döndü dolaştı, Vali Ahmet Karabilgin’in yargılanması, soruşturulması, suçlanması şekline geldi ki tahmin ediyordum bu noktaya geleceğini.

YAŞAR KARAYEL (Kayseri) – Öyle bir, Komisyonomuzun kimseyi suçlamak gibi yani burada sorular sorulabilir ama -kayıtlara girmesi açısından söylüyorum- bizim burada bir soruşturma, kovuşturma, öyle bir yetki alanımız yok. Biz iç

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 7

Tüzük'e göre görevimizi yapıyoruz. Buradaki konuşulan, sorulan soruları da bu manada değerlendirmeyin lütfen. Bilgilerinizi paylaşmak istiyoruz.

Buyurun.

AHMET KARABİLGİN – Teşekkür ederim.

Ama ben sorgulanma gibi bir şeye gelmedim buraya, bilgi vermeye geldim. Sorarsınız ama basında benim beyanlarımı bu masaya yatırıp da tekrar tekrar tartışmanın da bu Komisyonun, zemin olarak yeri olmadığını düşünüyorum.

Şimdi, vermek istediğim cevaplar şunlar:

Aziz Nesin'le ilgili soruldu. Bu kadar duyarlı bir dönemde Salman Rüşdi'nin kitabını tercüme edip yayınladığı için hedef insan olmuştu. Bununla ilgili aldığımız önlemleri söyledim. Aziz Nesin'in Sivas'a gelişiyle ilgili de anayasal ve yasal düşüncemi ilettim. Çok kısa olarak söylemek istersem, idarenin görevi, kişilerin hak ve özgürlüklerinin kullanılmasında sağlıklı ortamı yaratmaktır; engellemek, yasaklamak değildir. Demokrasilerde ilke budur. Ben öyle düşünüyorum, öyle algılıyorum yönetimi. O bakımdan, şimdi, bazı vali arkadaşlar da bana söyledi, kulağıma geldi: "Ya Ahmet Bey de Aziz Nesin'i sokmasaydı Sivas'a." kolaycı bir yaklaşım. Aziz Nesin İstanbul'a gidiyor, Aziz Nesin Türkiye'nin her yerine gidiyor, Sivas'a gelince ben yasaklayacağım. Yok böyle bir şey. Bunu yapmak, benim, hukuk ve kişi hak ve özgürlükleri anlayışına tümüyle ters.

Bakın, ben başka şeyler de yaptım. Hafta arası ve hafta sonlarında -o günün havasını düşünürseniz- kökten dinci, şeriatçı düşüncelere sahip olan birtakım yazarlar, kişiler gelir konferans verirlerdi Türkiye'nin her yerinde. İsimlerini söylemek istemiyorum, kim olduğunu. Bu insanlar 4 Eylül Sivas Kapalı Salonu'nu isterlerdi, ben verirdim, hem içeri hem dışarı dolardı mahşer gibi. İçeride, bu insanlar kendi düşüncelerini özgürce ifade ederlerdi, yasaklamazdım ama konuşmaları tutanağa geçirirdim, banda alırdım, savcılığa teslim ederdim. Suç unsuru varsa onu tespit edecek olan cumhuriyet savcısıdır. Yani onlara da bu izni veren insanım, Aziz Nesin' i niye yasaklamadığımı anlatmaya çalışıyorum.

Şimdi, Tugay Komutanı, bilemiyorum, bilileri gidiyor konuşturuyor kendisini işte "Sayın Vali bize zor kullanma yetkisi vermedi." şeklinde. Şimdi, benim, ilk toplantı başladığında ilk hükûmete gelen 400-500 kişi grupla ilgili olarak söylediğimi tekrar etmek istiyorum. Bu grubu orada enterne edip Alevi yurttaşlarımızın yoğun olduğu mahallelere kaymasını önlemek için orada tutmaya çalıştım ama bu çok uzun süre devam etmedi.

Telsiz konuşmalarını söylüyorum:

14.20: "Zor kullanmak zorundayız." teklif. Emniyet Müdürü söylüyor: "Kullanılsın, gereği neyse yapılsın."

Zor kullanma kararını ben vermem, gerekçe yok. Oradaki operasyonu yöneten güvenlik biriminin amiri, komutanı... Polisin, jandarmanın hangi hâllerde zor kullanacağını tek tek saymıştır Polis Vazife Selahat Yasası'nda. O, kendiliğinden bu görevi yapmak zorunda. Karşıdaki grubun, kişinin polise yönelik, kamuya yönelik saldırgan tutumuyla orantılı olmak koşuluyla cop da kullanır başka şey de kullanır.

14.25: Kültür Sarayı önü "Cop kullanın."

Bunlar telsiz konuşmaları Sayın Başkan.

15.30: "Polislerimiz orada zor kullansınlar."

15.35: "Tüm görevliler cop kullansın, copleyin, copleyin."

19.10: "Cop kullanılsın."

On yerde "Cop kullanılsın, zor kullanılsın." emirleri var. Şimdi, Tugay Komutanını ben engellemişim, Tugay Komutanına demişim ki "Zor kullanmayın." Zaten Tugay Komutanının o saatte bana gönderdiği sayı 40 kişi.

YAŞAR KARAYEL (Kayseri) – Sayın Valim, burada Tugay Komutanının şöyle bir beyanı var, diyor ki, yani konuşmanızı açmanız için söylüyorum Tugay Komutanı olan Emekli Tuğgeneral Ahmet Yüçetürk, Sivas olaylarından dönemin Valisi Ahmet Karabilgin'in sorumlu olduğu şeklinde bir açıklama yaptı. Yüçetürk, Karabilgin'in olayları askere fatura etmeye çalıştığını öne sürerek sorumluluğun tamamen Vali de olduğunu söyledi, böyle bir beyanı var.

AHMET KARABİLGİN – Sayın Başkan, elbette ben sorumluyum yani bir ilin valisi, o ilde olan olaylarda insanların can güvenliğini sağlamıyorsa sorumludur. Yani bu, sorumsuzluk falan değil demiyorum ama tugay komutanının bu olaylardaki pozisyonunu, tutumunu sorunuz üzerine ben değerlendirmeye çalıştım. Vali elbette sorumludur yani yasal yönden de sorumludur, vicdanen de sorumludur. Ben o sorumluluğu hiçbir zaman "Ben değilim." şeklinde konuşmadım. O sorumluluk benim yüreğimde hâlâ canıyor, başaramadığım için, engelleyemediğim için o insanların yanmasını.

Yani cop kullanma, zor kullanma konusunu da ifade ettim.

Şimdi, Sayın Milletvekilimizin diğer soruları var: "Takviye, zamanında niye istenmedi?" Özellikle oradaki gruptan söz etti, bir işçi sendikasının gruplar hâlinde... Bu tür haberler çok çıktı. Bakın, işçi sendikası gruplar geldi, onlar da katılmış olabilir, onların teşviki olabilir. Bunun tersini de söyleyenler oldu. O günlerde söylenen bu: Efendim, işte "Hicret Koşusu vardı Sivas'ta. Refah Partisinin alt yapısından gelen gençler geldiler, otellerde kaldılar, Kur'an kurslarında kaldılar, onlar geldi bu olayı yaptı." Yani bu iddialar da oluyor. Ters iddiaları söylüyorum ama bu gelen insanlar on gün, on beş gün için değil, bunların arasında bu olayları yönlendiren, liderlik yapan, önderlik yapan, toplumu tahrik eden insanlar olabilir. Bunları tek tek belirlemek, tespit etmek şu aşamada mümkün değil ama polis bunları yaptı. Bütün görüntüleri sabahlara kadar -olaylardan sonra, benim de katıldığım- Emniyet Müdürlüğündeki toplantılarda tespit ettik. Otelin önünde, toplantı yapılan kültür merkezinde, Buruciye'de camiden ilk çıkıştaki Amerikan bayrağını kimler yaktı, bunlar tek tek tespit edildi, ismen belirlendi. Ben bir hafta orada görevde kaldım. Bu bir hafta içerisinde 90 kişiye yakın zanlı gözaltına alındı ve savcılığa teslim edildi. Bunları yaptık.

Takviye konusuna gelince, takviye konusunda ilk günkü görüntülerden sonra, ilk günkü etkinliğin seyrine göre ikinci gün aynı programın aynı tedbirlerle devamına karar verdim. Şimdi, tabii, o günkü koşullarda bakın Kayseri'den ve Tokat'tan takviye istedim. Gelenler karakol polisiydi. 27 bir yerden, 21 bir yerden geldi yani o yıllarda toplum polisi vardı, çevik kuvvet yoktu. Gelen karakol polisiydi, bir kısmı da -yani ayrıntıya girmiyorum- otel yanarken, merdivenlerden yukarı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komasyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 8

çıkan bir tanesi, orada güvenlik önlemi alan, Aziz Nesin'i koruyan Mehmet isimli polise "Senin ne işin var burada? Çık dışarı!" diye kovmaya kalkmış. Bunları hep ayrıntı olduğu için burada sizlere sunmak istemedim.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Sayın Valim, sadece şu konuyla alakalı bağlantı... Nereden geldiniz bu noktaya deyince, 28 Şubatın öncesinde gazetelere atılan manşetler bir nevi bir darbenin, bir muhtıranın gerekçesi olarak gösterildi. Bizim buraya gelen misafirlerimizin çoğu da aynı şekilde "Efendim" işte "İrtica tehlikesi vardı." "Şeriat gelecekti." "Sincan'da tanklar yürütülmüştü ve millet psikolojik olarak bu buhranın altındaydı. Bu nedenle bir tepki gösterildi ve 28 Şubat manşetler gerçekleştirildi." gibi bir ibare var. Şimdi, sizin söylemleriniz hem basına yansıyan söylemler hem de demin bir kısım manşetler dediniz ya, slogan atıldı. Ne dediniz : "Cumhuriyetin temeli burada atıldı, burada yıkılacak. En ağır budur." dediniz. Elbette ki herkes için ağır gelen bir slogandır bu ama orada spontane gelişen, tamam mı, "Şeriat isteriz." gibi, "İslam taleplerinin yükselmesi" gibi söylemler bir nevi...

Bakın, Sivas olaylarındaki o benzerlikleri 28 Şubatta da görüyoruz ama sonrasında, irdelediğimizde bakıyoruz ki bunu samimi olarak oradaki topluluk söylemiyor, birilerinin doldurduğuna gelen insanlar söylüyor. Bunlara dair önlemleri almak da idare olarak sizlerin görevi değil mi? Burada, ikisinin arasında bir benzerlik yok mu? Bu şekilde sordum yoksa herhangi bir şekilde değil...

AHMET KARABİLGİN – Teşekkür ederim Sayın Milletvekilim.

Sayın Başkanım müsaade ederseniz çok kısa bir önlemler genelgesinden söz ettim ben size. Elimdeki bütün polisleri ve jandarmayı ekipler hâlinde Pir Sultan Abdal etkinliklerinin hangi aşamasında, hangi etkinlikte telsiz kodlarıyla, araba plaka numaralarıyla birlikte görevlendirdim. Bu, bir ilde vali ve emniyet müdürünün yapabileceği en ciddi bir çalışmadır, bunları da test ettik.

Takviye kuvvet önceden istenebilir miydi? İstenebilirdi. Biz, o aşamada Emniyet Müdürü ve Jandarma Komutanının görüşleri doğrultusunda, ben de onlara katıldığım için, yani olduğundan fazla, abartarak işi biraz daha "çok büyük olaylar olacaktı" havasına sokmamak için talep etmedik ama olayların başladığı andan itibaren yedi saat sürdü bu olaylar, yedi saat hem illerden hem merkezden hem İçişleri Bakanından -Genelkurmay Başkanı da dâhil- ben, orada, tabii ki, bu olayı yaşarken, o masada otururken psikolojiyi çok iyi düşünmek lazım. Bunu sonradan anlatmak çok...Anlatamıyorum.

Sayın Cumhurbaşkanı aradı. Ona ben bilgi veriyorum, aldığım önlemleri anlattım, ne yapmak istediğimi anlattım. Demek ki bağırarak konuşuyormuşum -bilmiyorum- "Vali Bey" dedi "Niye böyle çok panik yapıyorsun? Soğukkanlı ol, sağlıklı ol." falan. Ben, Cumhurbaşkanı'na bile konuşurken sesimi yükselttiğimin farkında bile değilim. Şimdi, o psikolojiyi yaşamak lazım, o ortamı yaşamak lazım. Yağmur gibi taş geliyor içeriye, sekreter oturmuş ağlıyor içeride.

Yani, bunları ben yaşadığım için bunları anlatamıyorum size. Elimden gelen her şeyi yaptım. Bütün imkânları kullandım, bütün gücümü kullandım ama bir vali, taşraya giderken arkasında Ankara'da Hükümetin olduğunu bilir, bu İl İdaresi Yasası'nda vardır: "Vali, ilde devleti, Hükümeti, her bakanı ayrı ayrı temsil eder, cumhuriyeti ve Cumhurbaşkanı'na temsil eder." Ben oraya giderken arkamda Ankara'da Hükümet var, ona güveniyorum, ona inanıyorum. "Zordayım, sıkıntıdayım, yetmiyor gücüm, bana yardım edin, bana destek sağlayın, güç gönderin." ama sonuç ortada.

YAŞAR KARAYEL (Kayseri) – Bütün bu gelişmelerde sizin ilk valiliğinizin de bir etkisi var mı?

AHMET KARABİLGİN – Efendim, bu zıfai bir soru. Ben, ilk valiliğe giderken kaymakamlıktan falan gitmiş bir insan değilim. Ben, Türkiye'de, Ankara'da her kademe görev yaptım. Başbakanlıkta rahmetli Adnan Kahveci'nin bıraktığı bütün dosyaları ben yürüttüm ve bitirdim danışman olarak. Sayın Müsteşar, Başbakanlık Müsteşarı yanına aldı, orada danışmanlık yaptım. İçişleri Bakanlığında Genel Sekreterliğe kadar yükseldim. Sayın Erdal İnönü'nün danışmanlığını yaptım. Onu söylemeye çalışıyorum.

YAŞAR KARAYEL (Kayseri) – Ben bürokratik olarak değilim. Valilik ayrı bir...

AHMET KARABİLGİN – Efendim, o Hükümetin takdiri yani beni oraya da verebilirdi, başka bir yere de verebilirdi.

Bu, biraz da kader ve alın yazısı.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karabilgin, hoş geldiniz.

AHMET KARABİLGİN – Siz de hoş geldiniz efendim.

BAŞKAN – Kusura bakmayın, biraz kısa bir gecikmeyle buradayım.

Sözü Özcan Yeniçeri Bey'e veriyorum, Milliyetçi Hareket Partisi Ankara Milletvekili.

Buyurun lütfen.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Valim, hoş geldiniz.

Geçmiş olsun diyelim, geçmişe yönelik olarak.

Şimdi, iki şey var. Birincisi, bu Madımak Oteli'yle Hükümet Binası arasındaki mesafe ne kadar Sayın Valim?

AHMET KARABİLGİN – 300 metre. O kadar yani Atatürk caddesine inersiniz, sola döner... Madımak.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Tek bir meydan var zaten.

AHMET KARABİLGİN – O kadar yani. Belki o kadar da yok yani benim tahminim şu anda düşünüyorum da o arayı, 250 - 300 metre.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Şimdi burada benim dikkatimi çeken bir şey var: Siz Hükümet Konağından olayları takip ediyorsunuz.

AHMET KARABİLGİN – Evet.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Fakat olay yerinde de olaylar gittikçe büyüyor, sürekli size enformasyon aktarıyor. İşte "Coplaysın." diyorsunuz, başka şeyler yapın diyorsunuz. O olay yerine gitmeyi düşünmediniz mi?

AHMET KARABİLGİN – Çok güzel bir soru.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komasyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 9

Şimdi, hedeflerden biri Aziz Nesin, ikinci hedef Sivas'ın Valisi. Çok düşündüm, Belediyeye gidip hoparlörden ilan vereyim dedim, uyarayım toplumu. Belediyeye gidene kadar bile göze alamadım. Bakın onu söylüyorum. Can güvenliğimden değil, yanlış anlamayın.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Anladım, anladım.

AHMET KARABİLGİN – Sivas'ta o olaylar devam ederken bir baş gerekirdi, birilerinin bulunması gerekiyordu. Ben oraya gittiğim zaman bana bir saldırı olduğu takdirde -ki olacak, yüzde yüz olacak- güvenlik zafiyeti yaratılacak. Polisler, jandarmalar beni korumak için etrafımı saracak, otelin önünde yapılan barikatlar ve önlemler tümüyle zafiyete uğrayacak. Yani benim orada saldırıya uğramam, linç edilmem bunların hepsi olası ama bunların hiçbirini düşünmedim. Ama bir güvenlik zafiyeti o otelin önünde mutlaka yaşanacaktı. Hedef ben olmasaydım, hedef vali olmasaydı elbette giderdim, konuşma da yapardım.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Şimdi onu şey yapacağım, şurada Emniyet Genel Müdürlüğünün 18/11/93 tarih ve 297/714 sayılı yazısında MİT Müsteşarlığından alınan bir yazıda "2/7/1993 günü ilinizde meydana gelen olaylar hakkında aynı gün il valisini ve Aziz Nesin'i protesto etmek amacıyla gösteriler yapılacağına ilişkin alınan duyurumun, Sivas bölge müdürlükleri tarafından vali ve emniyet müdürünün makamlarında bulunmaması ve konunun da aciliyetine binaen, saat 11.00 sıralarında TEM Şube Müdürlüğünde görevli 'Ramazan' isimli polis memuruna telefonla bildirildiği, 13/12/1993 tarihli Sivas Emniyet Müdürlüğünün cevabi yazısında, söz konusu duyurudan da anlaşılacağı gibi kimlerin organize edeceği, nerede toplanacakları şeklinde net bir bilgi verilmediği gibi, tüm şube müdürleri 4'üncü Pir Sultan etkinliklerinde meydana ve camilerde görevli oldukları, ayrıca Emniyet haber merkezine ait 155 numaralı telefon kullanılarak her müdüre ulaşma imkânı var iken MİT görevlisinin polisle muhatap olması anlaşılmalıdır. Zaten, olaydan önce eldeki tüm mevcut kuvvetle görevlendirilmiş olup şubemiz personeline böyle bir duyurumun bildirilip bildirilmediği hatırlatılmamaktadır." denilmiştir.

Sözü edilen saatte ve olaylar esnasında siz neredeydiniz? Bu yazışmalardan haberiniz var mı? Aziz Nesin'e duyulan tepki, Salman Rüşdi ve yapmış olduğu konuşmalar dolayısıyla anlaşılırdı. Size neden toplum sizin aleyhinizde bir protesto yapıyor ve size de benzer tepkiyi görüyor? Hem Aziz Nesin hem de sizi aynı kategoriye koyan algı nasıl oluştu?

AHMET KARABİLGİN – Tabii, şimdi, benim Sivas'a gidişimle ilgili, atanmamla ilgili hükümette o dönemde Doğru Yol Partisiyle SHP vardı. SHP'nin başında da rahmetli Erdal İnönü. Ben, Erdal İnönü'yle beraber çalışmış, danışmanı olan bir insanım. Benim oradan gittiğimi siyasi gruplar biliyor, bakışı da o şekilde oluyor. Yani siz siyasetçisiniz, bunları çok iyi biliyorsunuz, bugün de Türkiye'de yaşanıyor. Bir vali -maalesef üzülerken söylüyorum- efendim bu vali şu kontenjandan gitti, bu vali şu kontenjandan gitti gibi topluma basın da verdiği haberlerde bu şekilde yansımalar oluyor. Ama akıllı başında bir vali gittiği yerde hiçbir zaman şuraya bu siyasi görüşün, grubun hiçbir zaman emrine girmez, görevini yasalar ve hukuk çerçevesinde yapar. Ben de öyle yapmaya çalıştım ama benim de ilk algılamam öyle oldu ama sonradan çok değişti. Bakmayın siz yani Sivas halkı bugün gidin sorun çoğu hâlâ beni sever çünkü çok tarafsız olmaya çalıştım, özen gösterdim.

MİT olayını müsaade ederseniz aktarayım. Şimdi -Sayın Bakanımız bilir- MİT'ten zarf içinde gelir bilgi, gizlidir. İçinde yazı vardır "şu şöyle olacak" ne imza vardır ne mühür vardır. Sayın Bakan onu görür -ben Bakanla çalıştığım için biliyorum, genel sekreterken- "Al, yırt, at." der bana Bakan, yırtar atar. Onun belge olarak hiçbir değeri yoktur.

Şimdi, ben ilde Sivas valisi olarak MİT bana bir bilgi gönderecekse onu zarfın içine kor, ben tugaydayım, sabah odamdayım, asayiş toplantısını erken yaptım tugaya gitmek için sırf. Tugaydayım, korumalarım orada, zarfı getirirseniz koruma alır, valiyeye verir. Hayır efendim, hiçbir bilgi gelmedi. Bir de MİT bölge müdürü tayin edilmişti, ayrılmıştı, Kocaeli'ne gitti tahmin ediyorum. Onun yardımcılarının bir zafiyetidir. Bu bilgi var mı yok mu? Bilemiyorum ama bana, benim yardımcılara, emniyet müdürüme, jandarma komutanıma MİT'ten herhangi bir bilgi ulaşmadı.

Şimdi, kurumlar hep böyle. Artık olaylardan sonra kendini aklamak, birilerini suçlamak için de bu varsayımlar gündeme geliyor.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Tamam Sayın Valim. Şimdi, şöyle bir şey var: Biz 1980-1990 yılının ideolojik çatışmalarının tam göbeğindeydik, sağ ve sol çatışmalar sürüyordu. 1990'dan sonra belirli bir süre mezhep ayrıştırması devreye girdi ve mezhep çatışmaları oluşturuldu. Bugün de o mezhep çatışmalarından yeterli netice alınmadığı için etnik çatışma şu anda tetiklenmeye çalışıyor. Şimdi, bu çok açık olduğu hâlde bu Millî İstihbarat Teşkilatı olan biten hususunda yani bu olayların meydana gelmesi çok basit, baktığınız zaman bile anlaşılabilir yani bu olayların meydana geleceği. Fakat bu konuda olayların büyüme ve bir kitle katliamına yönelebilecek bir boyuta gelme konusunda bir istihbarat, bir belirleme, bir tespit nasıl yapamaz, anlaşılır gibi değil. Biraz önce anlattığınız hadisede diyorsunuz ki siz: "Olan biten konusunda biz bir dağıttık kültür merkezindeki grubu, sonra dağılan grup tekrar bir süre sonra toparlandı ve bunlar Madımak'a geldi." Bir.

İkincisi, Kültür merkezi önündeki heykelin koparılması yani yerinden çıkarılması kararı o anda veriliyor. Bu, kitle psikoloji açısından bir taviz algısıdır, bir de götürüp kitlenin içerisinde o heykel atılıyor "Tamam kelleyi aldık, büyük kelleyi de alacağız." şeklinde bir tahrikin de doğrudan doğruya teşvikçisi gibi görünüyor. Bunlar nasıl hesaplanamadı ve o sizin söylediğinize göre "Götürün bunu saklayın." dediğiniz...

AHMET KARABİLGİN – Yan yollardan götürün, belediyenin bir ardiyesinde, bir deposunda saklayın.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Demenize rağmen onu oradan oraya götürün mantık...

AHMET KARABİLGİN – Egemen olamadılar, hâkim olamadılar benim kanım. Kamyonu çevirdiler grup, saldırganlar, kamyonu, şoförünü her şeyini hükümetin önünde Madımak'ın önüne götürdüler. Orada görevliler ve sürücüler -tahminim, düşünceğim öyle- yani benim bu talimatı vermeme rağmen "Bak heykeli de aldık, getirdik." bir ölçüde onların zoruyla kamyon sürücüsü ve oradaki görevliler hâkim olamadılar, ben öyle yorumluyorum.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Peki Sayın Valim, merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun valilik ve emniyete olayların çıkabileceğine dair herhangi bir uyarısı oldu mu? Olduysa bu nasıl ve ne şekilde ve kim aracılığıyla oldu? Hatırlayabiliyor musunuz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 10

AHMAT KARABİLGİN – Muhsin Bey'den bana böyle bir uyarı gelmedi ama olaylardan sonra geldi, odamda “Geçmiş olsun.” dedi ve bana söylediği şu: “Sayın Valim bizim yapabileceğimiz bir yardım, bir katkı var mı?”dedi. Ben de kendisine teşekkür ettim. Muhsin Bey'le olaylardan önce bu tür uyarıcı bir ne görüşmem oldu, ne bana bir şey dedi.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Basında çıkan bir beyanatınızda -ben başka bir şey için sormuyorum- asker için “Geç geldiler, seyrettiler.”, polis için “Sırtlarını sıvazladılar.”, itfaiye için “İsteksizdiler.”, İçişleri bakanını “İşine daldı.”, belediye başkanına ise “Bakanı yanılttı.” demişsiniz. E bu kadar iş oluyorsa az bile ölüm olmuş orada.

AHMAT KARABİLGİN – Efendim, şimdi, basında çıkan konuşmaları 19 senedir konuşuyoruz, burada tekrar bunları yorumlamak istemiyorum. Ama şu bir gerçek, itfaiye görevini yapmadı, yapamadı. İtfaiyenin zamanında...

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Yapmadı mı, yapamadı mı? İki ayrı şeyler.

AHMAT KARABİLGİN – İki de var. İtfaiye belki başlangıçta yapmak istiyordu, birileri engelledi, önüne geçtiler. Tabii, bütün itfaiye personelini de itham etmek istemiyorum, içlerinde bu işi yapmak isteyenler de vardı, belki bazıları da bilerek bu saldırganlara, topluluğa destek olmak isteyen de vardı, ben onların ayırtını yapamam ama itfaiye görevini yapamadı. İtfaiyenin önüne yattılar, engellediler, hortumlarını kestiler, bunları hep anlattım biraz önce size.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Bu beyanatlara size mi ait? Biraz önce söylediğim.

AHMAT KARABİLGİN – Benim, ben bunları inkâr etmiyorum.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Özcan Bey.

Mehmet Şeker Bey, buyurun lütfen.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Sayın Valim hoş geldiniz. Ben de öncelikle Sivas'ta hayatını kaybeden 37 yurttaşımıza Allah'tan rahmet diliyorum ve böyle olayların bir daha ülkemizde olmamasını temenni ederek sözlerime başlamak istiyorum.

O olayların içerisinde yaralanan -belki şimdi hatırlarsınız, bilemiyorum- yaralı olarak kurtulan -aslında o olayın hastane safahati de çok acı bir olaydır- Lütfiye Aydın benim hocamdı, Gazianteplidir. Kendisine de buradan uzun ömür diliyorum. Maalesef, alınmış götürülmüş, “ölü” diye hastanenin morguna atılmış,

belli bir saat sonra orada kendisine geliyor ve doktor arkadaşlar müdahale ediyor yani işin sağlık kısmı da resmen bir fiyasko, ona da geleceğim ondan bahsedeceğim.

Öncelikle, planlı bir olay mıydı? Evet, planlı bir olay bu, bu plansız bir olay değil, ayrı ayrı camilerden çıkan insanları yönlendiriyorlar, özellikle siz bahsettiğiniz Hizbullah faktörü diye, zaten işin içerisinde Hizbullah varsa size MİT'ten bir uyarı gelmesi de mümkün değil, kusura bakmayın siz devletin yönetiminde bulundunuz uzun süredir, Hizbullah'ı bu ülkede kurduran MİT'in kendisidir. Bununla ilgili ciddi belgeler de vardır. PKK'ya karşı koymak amacıyla Hizbullah örgütlenmiştir, destek olunmuştur, sonra da başa çıkılamamıştır, Sivas'ta da bu yaşanmıştır. Yani MİT'in size bir belge getirip bunlar eylem yapacaklar, bunlar camiden çıkan insanları kışkırtacaklar, bunların üzerine salacaklar gibi bir uyarı gelmesi bence mümkün değil, yani kim geldi, kim gönderdi diyorsa doğru da değil. Çünkü bu işin içerisinde zaten kendilerinin organize ettiği bir grup var. Buna katılıyor musunuz? Bu sorunun birisi...

BAŞKAN – Yorumuma katılıyor musunuz? Sizin yorumunuza katılıyor mu?

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Buna katılıyor musunuz?

Boşaltma olayı yerine oteli bahsettiniz- boşaltalım diye bir karar aldık dediniz, boşaltmak istedik, gittik onlarla konuştuk, kabul etmediler dediniz. Burada inisiyatif kullanma sizin elinizdeydi. Belki çok hızlı bir şekilde boşaltabilirdiniz. Ya da daha ciddi bir şekilde koruma yapılabilirdi. O soruyu da şimdi soracağım, niçin hiç havaya hiç ateş edilmedi? Otelin önünde asker olsun, polis olsun sadece bahsettiniz “10 kez cop kullanın.” 15 bin tane adam var, cop kullanırsanız, 100 tane polisle bir şey yapma şansınız yok ama havaya ateş etseydiniz belki vatandaş bu uyarıyı ciddiye alır, oradan uzaklaşabilirdi.

Başkanın konuşmasında kışkırtma var mıydı, o konuşma metni elinizde mi? O konuşma metninde neler oldu, onları da öğrenmek istiyorum. Başkan neler söyledi oradaki gruba, dağılın mı dedi, başka bir şeyler mi söyledi? Siz de söylediniz, ben bu heykeli beğenmedim dediniz ama bahsettiğiniz heykel, elinde saz olan bir ozan, Anadolu'da çok yaygındır, bir de dostu vardır, ya köpeğidir ya eşeğidir her yerde böyledir, bu halk ozanlarının tasviri. Bunun neresi tahrik ediciydi, onu anlayamadım yani niçin beğenilmedi bu heykel? Kime karşı yapılmış bir heykeldi? Bununla ilgili de bilgi almak istiyorum. Sökülmesini istemeniz bence orada verilmiş en büyük taviz olarak kabul etmek lazım. Onu yapınca artık arkası gelmiş. Ondan sonraki sıkıntılar daha da ciddi şekilde gerçekleşmiş. Kaç güvenlik görevlisi vardı toplam? Polis de asker de dâhil o gün orada kaç güvenlik görevlisi vardı? Sizin olay yerinde olmadığınızı anlattınız, onu dinledik niçin orada olamadığınızı. Emniyet müdürü, tugay komutanı, belediye başkanı muhtemelen anlattıklarınızdan bu insanların da ihmali olduğu görülüyor. Bunlarla ilgili siz valilik olarak bir tahkikat yaptınız mı? Bir komisyon kurdunuz mu? Bunlar hakkında suç duyurusunda bulundunuz mu? Ya da o zaman sizi suçlayanlara ya bu işte İçişleri Bakanlığınızın da rolü var, 7 saat, bir ülkede olay oluyor maalesef kimse bu işle muhatap olmuyor diye. İçişleri Bakanlığı ilgili de bir serzenişte bulundunuz mu? Basında bunlar yok, sadece tugay komutanıyla aranızda olan konuşmalar geçiyor ama anladığım kadarıyla tugay komutanı saat 19.00'a kadar hiçbir olaya müdahil olmuyor. Ancak olaylar gerçekleşiyor, insanlar yanarak ölüyor, ondan sonra müdahil oluyor. Fakat bu kişiyle ilgili de gördüğüm kadarıyla herhangi bir suç duyurusunda bulunulmamış, siz bunlarla ilgili o zaman bir girişimde bulundunuz mu? Teşekkür ederim.

AHMAT KARABİLGİN – Şimdi, sırasıyla çok kısa olarak bilgi vereyim. Hizbullah, MİT işbirliği konusunda ben bir yorum yapmak istemem, son derece nazik ve kritik bir soru.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Çok özür diliyorum, Sayın Valim, bir şeyi söylemek istiyorum. Bakın, biz işte hep böyle yorum yapılmayarak bunları yaşadık, darbeleri yaşadık, bu ülkede faili meçhul cinayetleri yaşadık yani siz yarın Allah uzun ömür versin, inşallah çok uzun süre yaşarsınız ama ölüp gideceğiz yani kalanlara da bunlar bakıp da

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 11

okuduklarında ya bu ülkede insanlar yanlış yapmışlar diyebilmeliyiz. Onları da şu anda gidip de yargılayalım demiyorum ama bir daha olmasın anlamında söylüyorum bunları.

AHMET KARABİLGİN – Hizbullah MİT iş birliği ile ilgili haberler basından aldığım, öğrendiğim bilgiler onun dışında elimde benim sağlıklı bilgi ve belge, olmadığı sürece konuşmam, konuşursam yanlış yaparım. O bakımdan söylüyorum elimde bilgi ve belge kanıt yoksa bir iddiada bulunmak yanlış olur, o bakımdan yorum yapmak istemiyorum.

Madımak'ın boşaltılması konusunda sizin söylediklerinizden şöyle anladım. Onlar kendileri çıkmak istemiyorsa, siz zor kullansaydınız gibi bir anlam çıkıyor. Şimdi, düşünabiliyor musunuz, saat 14.00-15.00 arası, Türkiye'nin en elit çazarları, şairleri, düşünürleri, öğretim üyeleri o otelde ve konuk gelmişler. Şimdi, otelin yanacağını, yakılacağını o kadar insanın öleceğini önceden kestirmek mümkün değil. Bu insanları oradan zorla, polis gücüyle, asker gücüyle tahliye etmek bir valinin düşünemeyeceği kadar yanlış bir şeydir. Ben onu hiç aklıma bile getirmedi, düşünmedim, benim cevabım bu. Yani zor kullanarak tahliye etmek istiyorsunuz.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Bence, belki getirseydiniz, 33 kişi ölmezdi.

AHMET KARABİLGİN – Ama şimdi, yani 33 kişinin öleceğini, otelin yanacağını, o saatte tahmin etmek mümkün değil, bu insanları oradan zorla tahliye etmek de çok yanlış olurdu, iradeleri dışında, istekleri dışında...

Havaya ateş edildi mi? Havaya ateş edildi, olay başladığında ateş edilmedi. Şimdi, bir topluluk gelmiş slogan atıyor, bağıyor, ateş edilir mi? Şimdi, bile görüyorsunuz biber gazı çıktı, polis bunu kullanıyor yani...

BAŞKAN – Müdahalenin merhaleleri var diyorsunuz.

AHMET KARABİLGİN – İleri aşamaları var. Bakın, otel yanarken, araçlar yanarken havaya ateş edildi. Polis havaya ateş açtı, jandarma ateş açtı, bunlar bilinmiyor tabii. Ama dediğim gibi ne zaman silahı, ne zaman havaya ateş açacağını, takdirini oradaki güvenlik amiri olan emniyet müdürü veyahut da jandarma komutanı karar verir. Ben ateş açın, açmayın demem, onlar kendi görevleri gereği kendi mesleki statü ve kuralları gereği bunu kullanırlar, ateş de açıldı. Hükümetin önünde de ateş açıldı, ama ne zaman? Tam içeri girmek üzereyken ateş açıldı, yaralananlar oldu.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Saat 19.30'dan sonra...

AHMET KARABİLGİN – Evet, 19.00 Hayır, 20.20'den sonra, Madımak yandıktan sonra geldi.

Şimdi, hep zafiyetten söz edildi, sık sık sayısı ne kadardı dendi, rakam verdim. Benim jandarma ve polis gücüm ilçelerden gelenlerle birlikte 420-450 civarında. Askeri saymıyorum. Son aşamaya kadar, asker gelene kadarki mevcuttum buydu. Yalnız bir ilave yapmak istiyorum. Sivas merkezinde Jandarma Komando Birliği vardır, 100 kişilik falan merkezde. Bir de Divriği'de vardır, bunlar özel koruma amaçlı olarak konuşlandırılmıştır. Bir de Sivas merkezinde yeni oluşturduğumuz özel harekât timimiz vardı, 18 kişilik.

Şimdi, bir on gün önce, Iliç-Divriği arasında, karayolları şantiyesinde çalışan şantiyeye iş makinelerini, PKK bastı ve yaktı, 25-30 iş makinesi yandı ve PKK artık Sivas'a Divriği üzerinden girmeye başladı. Ben gittim araçları yanarken gördüm. Bu arada benim özel idare imkânlarıyla aldığım iş makinelerim vardı, 28-30 tane. Bunlar dağ köylerinde yol çalışması yapıyor, ihbar geldi Muhtar'dan. "Efendim köy hizmetlerinin şantiyesini de yakacaklar." Ben, merkezdeki komanda birliği ile özel harekâtı, Divriği'deki komanda birliğini PKK takibi için oraya gönderdim. Zafiyetimin nedeni de buydu. Bunu daha önce de konuşmamda iletemedim size.

Başkanın konuşması basında çok yer aldı, uzun uzun tartışıldı. "Gazanız mübarek olsun" şekliyle başlıyor, bunun yorumunu ben yapmak istemiyorum.

Anıt heykelle ilgili yani siz değerlendirmenizi ilettiniz, anıtlarla ilgili. O anıtlarla ilgili Sivas halkının algılaması, bir bölümünün algılaması, bu, Pir Sultan Abdal'ın heykelidir, şeklinde algılandı. Biz, onun adına ozanlar anıtı dedik ama Sivas'ın yetiştirdiği bütün ozanları temsil ediyor ama bir grup bunu devamlı, "Bu efendim Pir Sultan Abdal'ın anıtı." şeklinde yansıdı, o şekilde yorumlandı, toplum tarafından.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Toplum, Pir Sultan Abdal'a niye karşı, onu anlamadım.

AHMET KARABİLGİN – Bu da uzun hikâyeye, şimdi o konuda da beni yerden yere vurdular, oradaki konuşmam nedeniyle. Oraya girmeyelim isterseniz.

Güvenlik görevlisi sayısını söyledim. Soruşturma konusunda, ben orada zaten bir hafta kaldım olaylardan sonra. Üç tane mülkiye müfettişi geldi, soruşturmamızı yaptılar ve bizi görevden aldılar. Emniyet müdürüyle ben en azından soruşturuldum, Daniştaya gitti dosyamız, sonucunu anlattım. Benim dışımda -yani İçişleri Bakanı da dâhil- hiç kimse hakkında soruşturma açılmadı. Tugay komutanı hakkında ben soruşturma açmaya yetkili değilim, zaten bir hafta olmuş olayların sıcaklığı geçmemiş. Genelkurmay bir ön inceleme yaptı tahmin ediyorum, herhalde o da suçsuz buldu kendisini. Yani, sizin sorduğunuz sorulara tek tek verebildiğim cevaplar bunlar, teşekkür ederim.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Fezullah Kıyıklık Bey, buyurun lütfen.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Teşekkür ederiz beyefendi, hoş geldiniz.

Benim dikkatimi çeken hadiseler şu: Bu tip olaylarda, sizde toplum polisi vardı.

AHMET KARABİLGİN – Toplum polisi var, evet.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Ve emniyetle de bu tip olaylara giderken toplum polisi kamerasıyla gider. Mahkemelerde, toplum polisinin kameralarından hiçbir belge yoktu. Kameraların tamamı İhlas'ın kameralarıydı.

AHMET KARABİLGİN – Basının, medyanın.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Bir tek İhlas, başka yok.

AHMET KARABİLGİN – Ha, evet ilk o, evet.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – İlki, sonu yok beyefendi. Çok enteresan.

AHMET KARABİLGİN – Ben yargı aşamasını...

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Bir müsaade eder misiniz beyefendi?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 12

AHMET KARABİLGİN – Pardon.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Yani, bu polis kameraları ne oldu? Ve bu kameralarda da çok enteresan, daha sonra polis kameralarından bir kısmından görüntüler geldi, enteresan bir olay daha var orada. Bazı şahısların söylediği sözlerle –yani, kameralara aksettiği söylenen sözlerle- şeyler arasında, ağız hareketleri arasında farklılıklar görüldü. Yani, ağız hareketleri başka, çıkan sözler başka. Sonra incelendiğinde de bunlarda, bu adamların böyle bir söz söylemediği ortaya çıktı ama mahkemelerde... Bunlarla ilgili, bu kameralar ne oldu ki bu kadar kameralarda büyük oynamalar oldu. Çünkü kamera, o gece işler bittikten sonra bu şahıslardan alındı, bütün görüntüler ve delil olarak da bunlar verildi. Bu olay bugüne kadar da hiç irdelenmedi maalesef, çok acı bir şeydir.

Şimdi, belediye başkanının başlama şeklinin “Gazanız mübarek olsun.” diyerek başladığını söylediniz. Bu da tamamen o kameralarda var ama polisin kamerasında yok. Çıkan söz “gaza” ama ağızdaki hareketler “gaza” değil. Bunlar hakkındaki yorumunuz?

Üçüncüsü, öyle bir olay ki; Sivas'ta -ne için gönderildiğini bilmiyoruz- birçok doktor cuma günü ve perşembe günü diğer hastanelerde, Sivas'ın dışındaki hastanelerde, görev için gönderilen doktorlar var. Bunları mutlaka siz o dönemde incelemiştinizdir ve hakikaten o gün gelen yaralıları konusunda da müdahale edecek bu doktorlar Sivas'ta da değiller. Ve en etkili yerdeki teknik eleman, hastanedeki teknik elemanlar da yok. İşte, özel tim diyelim o zaman -ne Divriği'nin ne Sivas'ın ki de- PKK'yı izlemeye gitmiş. Ve enteresandır PKK Sivas'ta böyle bir toplantı olacağı bildirilmeden yedi sekiz gün önce şeyi yakmış.

AHMET KARABİLGİN – Şantiye yaktı.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Şantiye yakmış.

AHMET KARABİLGİN – Yani, haziranın sonuydu yahut da yirmi beşi falan olabilir.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Yani, altı veya yedi gün, ben duruşmaları çok iyi tâkip ettiğim için söylüyorum. Yani, bunların hepsi bir tevafuk olabilir mi, tesadüf olabilir mi?

Bir de, hemen olaydan sonra Başbağlar'da olaylar oluyor ve bigünah hiçbir kıskırtması falan da olmayan aynı sayıdaki insanlar şehit ediliyor, katlediliyor. Bir Madımak'ta öldürülen insanlar var, bir orada öldürülen insanlar var. Ve maalesef zamanın İçişleri Bakanı, bunların hepsini absorbe ediyor. Mesela Başbağlar'da yakalanan insanlar daha sonra bizzat jandarma tarafından da serbest bırakılıyor, İçişleri Bakanlığı da üzerine düşmüyor. Bunların hakkında bir yorumunuz var mı?

Bir de, Sivas'ın sebze ve meyve pazarı –bütün şehirlerde pazarlar kurulur ya- Sivas'ın pazarı hangi gündü? Hatırlıyor musunuz?

AHMET KARABİLGİN – Sivas'ın birkaç yerinde pazar kurulur, semtlere göre değişik günlerde, yani.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – O bölgenin.

AHMET KARABİLGİN – O bölge de zaten, kentin merkezi. Yani, Sivas'ın Madımak...

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Hayır, orada o mahallenin diyelim, yahut da orada kurulan.

AHMET KARABİLGİN – Madımak Otel'i'nin olduğu yer kentin iş merkezleri, işyerleri...

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – O değil, pazar orada hangi gün kuruluyordu?

AHMET KARABİLGİN – Orada pazar kurulmuyordu Sayın Milletvekili.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Hayır, oranın çok yakınında pazar vardı ve o gün pazar...

AHMET KARABİLGİN – Başka bir mahalde olabilir.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Hayır, oranın çok yakınında hemen caddenin...

AHMET KARABİLGİN – Söyleyin o zaman, hangi mahalle?

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Mahallelerin ismini bilmem ben.

AHMET KARABİLGİN – Yani, onu söyle, ben de...

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Ulu Cami'nin hemen arkasındaki yerde.

AHMET KARABİLGİN – Ulu Camii farklı.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Ama oraya çok yakın bir yerde.

AHMET KARABİLGİN – Paşa Camisi yakın, Ulu Camii yakın değil.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Bilmem Paşa veya büyük camisi diyelim. O şeylerin olduğu, sarrafların vesairenin de altında sarrafların olduğu cami, oraya çok yakın.

AHMET KARABİLGİN – Orası Atatürk Caddesi.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Oraya yakın da pazar var ve işin enteresan tarafı, Pazar da o gün yani. Siz, perşembe ve cuma bu işin şeyini yapıncaya kadar, cumartesi, pazar, pazartesi, salıya niye almadınız? Ha perşembe, cuma tatil olmayan bir gün; ha pazartesi, salı. Çünkü cuma çok önemli bir gün. Herkes cumaya gidiyor ve cuma namazı kılınan bir caminin yanında da bu programlarla ilgili etkinlikler var ve orada da cuma namazı esnasında da büyük gürültü yapılıyor, cami de bundan rahatsız oluyor ve polis kayıtlarına da bu düşülüyor. Yani, siz bir yerel yönetici olarak nasıl bu işin, yani böyle bir şeyin bir tahrik olabileceği düşüncesiyle bir önlem almadınız. Yani, Sivas'taki olaylarda alınması gereken önlemler, çünkü bu önlemleri siz alacaksınız, belediye başkanı almayacak. Sizin emrinizde olanlar orada emniyet müdürlüğüdür, jandamadır ve diğer sizin kurumlarınızdır. Yani, bunlar nasıl böyle her şey dağınık oluyor ve bir de Genelkurmayın, İçişleri Bakanlığının ve sizin bütün taleplerinize rağmen kırk kişilik bir ekiple veya yirmi kişilik bir ekiple askerin oraya yardım göndermesi, sizde nasıl bir duygu meydana getirdi.?

AHMET KARABİLGİN – Tamam mı efendim?

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Teşekkür ederim.

AHMET KARABİLGİN – Ben teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 13

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Ha şunu söyleyeceğim: mahkemelerdeki delillerde Sivas Belediye Başkanı'nın "Gazanız mübarek olsun." diye konuşmasına başladığına dair de iddia var da, bunun böyle olmadığı da bizzat geçmiştir. Ben istirahat ediyorum, yeniden onları okur da buna göre o verdiğiniz beyanatları da buna göre değiştirirseniz, bu da bir vatandaş olarak görevinizi veya o andaki sizi yanlıtların, yanılmasını da düzeltmiş olursunuz.

Teşekkür ederim.

AHMET KARABİLGİN – Toplum polisi kamera çekimi yaptı. Onun dışında İhlas Haber Ajansı çekim yaptı. Olaylar ilerlediğinde TRT muhabiri, o bölgenin TRT muhabiri, –tanıdığım bir isim- o da kendi özel kamerasıyla çekim yaptı. Bu görüntülerin tümü olaylardan sonraki akşamlarda –ki bir iki akşam ben de katıldım- Emniyet Müdürlüğünde tek tek değerlendirildi, tespitler yapıldı, bu tespitlere göre de kişiler, zanlılar toplanmaya çalışıldı. Bu kamera kayıtları, kasetleri Emniyette dosyasıyla birlikte o günkü –bildiğim kadarıyla Kayseri Devlet Güvenlik Mahkemesinden gelen- cumhuriyet savcısına da teslim edildi. Ondaki sonraki aşaması hakkında hiçbir bilgim yok, dava dosyasında var mı, yok mu, hangisi var, bilemiyorum. Bizim idare olarak yaptıklarımızı biliyorum.

Efendim, "Gazanız mübarek olsun." sözcüğünü, ben orada değildim, duymadım ama basın yazdı.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Burada söylediniz de onun için söyledim.

AHMET KARABİLGİN – Soruldu da söyledim. Ben kendiliğimden bunları söylemedim. Bir milletvekilimiz sordu, ben de söyledim.

MEHMET ŞEKER (Gaziantep) – Ben sordum.

AHMET KARABİLGİN – Ondaki sonrasında söylemedim çünkü yazıldı bunlar. Her siyasi grup kendine göre de yorumladı bunu, ben o yorumlara da değinmek istemiyorum.

Şimdi niye perşembe ve cuma, cumartesi, pazar oldu?

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) –Cumartesi, pazar, pazartesi, salı da olabilirdi.

AHMET KARABİLGİN – Ben seçmedim efendim. Bunu, günlerin seçimini tamamıyla Dernekle Kültür Bakanlığı beraber belirledi. Ama yani perşembe ve cuma gününün olmasını belki de cumartesi, pazara devam etmesi bakımından düşünmüş olabilirler. Benim günle ilgili bir seçimim söz konusu değildi.

Doktorlar Sivas dışına gönderildi yani ilçelere ve kentlere. O anlamda aldım ben. Şimdi, o günlerde benim yaptığım tasarruf şuydu: Hastanelerdeki pratisyen hekimlerin sayısı oldukça fazlaydı. Kırsal alanda, ilçelerde ve sağlık merkezlerinde hekim yoktu, sağlık personeli yoktu. Bunların yaz aylarında bir iki aylık periyotlarla o bölgelere gidip oralarda görev yapmasını isteyen benim ama bu çok önceden, haziranın başında falan verilmiş bir karar. Uzman hekimlerin falan gitmesi söz konusu değil.

Bunun dışında, üniversite hastanesinde de profesörlerden oluşan, akademisyenlerden oluşan bir grup vardı. Onlar da gönüllü olarak, belli günlerde büyük ilçe merkezlerine –örneğin Gürün, Şarkışla gibi- giderlerdi, orada iki saat, üç saat gelen hastaları muayene ederlerdi benim ricam üzerine. Onlar da böyle bir çalışma yapıyordu. Ama hastanelerdeki teknik eleman dâhil, sağlık personelinin o gün için boşaltıldığı iddiasını...

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – O gün değil, o haftalarda, yani...

AHMET KARABİLGİN – Ama söylemek istediğim bu yani. Haziranın başında pratisyen hekimlerin kırsal alandaki sağlık merkezlerinde görevlendirilmesini bir yıl önce de yaptım, o yıl da yaptım.

Şimdi, PKK şantiye yaptı, arkasından Başbağlar olayı oldu. "Bir ölçüde, Madımak olayının içinde PKK'nın da bir tezgâhı olabilir mi?" gibi bir algılama sordunuz.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Hayır, "PKK'yı idare eden kuvvetin bir rolü olabilir mi?" diye sordum.

AHMET KARABİLGİN – Şimdi, bu, basında zaman zaman yer aldı. Ben de okudum ama Madımak olaylarını değerlendirirken... Hatırlar mısınız, "Örgütsel bağı var mıdır, yok mudur bu olayların?" mahkeme de bunu sık sık sordu, Emniyetten de sordu. Ben bir haftalık süre içerisinde, orada kaldığım süre içerisinde Madımak olaylarının arkasında bir örgütün olduğu kanısını sık sık söyledim ama hangi örgüt olduğunu, bunun ismini telaffuz etmedim çünkü böyle bir bilgiye de sahip değilim. Ha, PKK'yı destekleyen gruplar da bunu tezgâhladı anlayışı...

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Yani "kontrgerilla" diyordu ya Sayın Ecevit, sonra "derin devlet" oldu.

AHMET KARABİLGİN – Efendim, o konularda bilgi sahibi değilim. Bilgi sahibi olmadığım konuda konuşmam.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Sonra JİTEM vesaire.

AHMET KARABİLGİN – Bilemiyorum.

Genelkurmay-tugay ilişkilerine gelince, Genelkurmay Başkanıyla konuşmalarımı sizlere yansıttım. Şimdi, Genelkurmay Başkanının bilgisi ve onayı olmadan hiçbir askerî birlik komutanı valinin emrine birlik gönderemez. Bunu kanıtlayamadım yalnız, belgeleyemedim ama iyi biliyorum ki hiçbir birlik komutanı taşrada, vali güç talep ettiği takdirde tek başına karar verip de oraya asker göndermez, ancak Genelkurmaydan izin alır, Genelkurmay onay verdiği takdirde gönderilir. Benim o günkü konuşmalardan, o günkü gelişmelerden anladığım ve algıladığım bu.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Yani, bilgi geçseydi, ona göre onlar da hareket ederdi diyorsunuz.

AHMET KARABİLGİN – Şimdi, tabii özelden bazı şeyler de söylemek isterim. Tugay komutanı askerini korumak istiyor, burnu kanamasın istiyor, riske atmak istemiyor. Oraya gittiğinde -kendisi de gitti, bana geldi tekrar- "Benim de arabamı havaya kaldırmaya çalıştılar." falan... Tabii, topluluk çok iyi biliyor giden askeri birliği... "En büyük asker bizim asker!", "Asker Bosna'ya!" gibi, -o günlerde Bosna Savaşı var- bu tür alkışlarla askeri biraz daha etkisiz hâle getiriyor, komutanları daha doğrusu. Asker zaten geride bekliyor yani kafasında miğfer, görüntülerden de anlıyorsunuz. Böylelikle topluluk ve liderleri çok güzel bir yöntemle kahraman Türk askerini orada etkisiz hâle getirdi, görevini yapamaz hâle geldi. Omuzlara almaya kalktılar.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim beyefendi.

AHMET KARABİLGİN – Sorularınız bu kadardı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 14

BAŞKAN – Son olarak Ahmet Toptaş Bey'e söz veriyorum, sonra tamam.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Hoş geldiniz Sayın Valim. Afyon Milletvekili Ahmet Toptaş.

Sayın Valim, "Genelkurmay Başkanının emrine rağmen bu müdahaleler, olayların sonunda oldu." diyorsunuz. Genelkurmay Başkanı emir verdi mi?

AHMET KARABİLGİN – 19.05'te Genelkurmay Başkanı son kez beni aradığında ben durumun çok kritik olduğunu, emniyet güçlerimizin yetersiz kaldığını, otelin sarıldığını, takviyeye ve yardıma ihtiyacımız olduğunu söyledim. Bana Genelkurmay Başkanı : "Sayın Valim, orada 6 bin mevcudumuz var, hepsi senin emrinde, sana yardım için gelecekler, olayları öne." şeklinde ifade... Ben de dedim ki: "Paşam bunları bana söylemeyin." Yanımda tugay komutanı vardı zaten, telefonu ona verdim, "Tugay komutanına söyleyin." dedim. Tugay komutanı "Emredersin komutanım, emredersin komutanım, emredersin komutanım!" dan sonra gitti. O yoğun askerî birlik sevkıyatı –otele doğru- o konuşmalardan sonra oldu. Zaten otel... 19.45'te araçlar yandı, beş on dakika sonra da otel yanmaya başladı. Plastik perdeler, bütün doğramalar, kaplamalar... Otel on dakikada zaten halloldu. O kadar yoğun, o kadar kısa zaman da oldu ki, asker de o aşamada benim... Hükümetin önünden geçti, telsiz konuşmalarım da var emniyet müdürüne: "Müdür bey, dayan. Askerler şimdi cemselerle buradan geçiyor konuşmalarım var ama bir tek itfaiyenin, yararak topluluğu, askerin benden orada tek istediği şey oydu, binanın, otelin önüne götürülüp de itfaiye görev yapabilseniz biz yangını önlerdik.

BAŞKAN – Evet.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Valim, bir kısmının kafasında bu anıtın Pir Sultan Abdal anıtı olduğu imajı vardı diyorsunuz.

AHMET KARABİLGİN – Öyle.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Yani, Pir Sultan Abdal'a karşı bir düşmanlık mı besleniyordu bir kısım Sivaslı tarafından ya da Sivas'ta bir kısım insanlar tarafından. Bir de dediniz ki : "Köktendinci yazarlar her yerde devamlı konferanslar veriyorlardı, bunlara da yani izin veriyorduk, seslenmiyorduk."

AHMET KARABİLGİN – O görüşte olanlar için konuşuyorlardı.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Herkes konferans veriyordu.

AHMET KARABİLGİN – Türkiye'nin her yerine gidiyorlardı bunlar, bir bize değil.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Anladım. Bu konferanslarda bu heykelle ilgili, dikilecek heykelle ilgili konuşmalar ya da kendilerinden olmayanlara karşı bir propaganda, bir provokasyon şeyleri sezmediniz mi hiç?

AHMET KARABİLGİN – Şimdi, efendim, bu insanların kimler olduğunu söyleyemiyorum, isimlerini. O güne dönerseniz isimlerini sizler bulursunuz. Bunlar sadece Sivas'ta konferans vermiyordu, televizyonlara çıkıyorlardı, saatlerce televizyonlarda topluma görüşlerini, siyasal yaklaşımlarını, inanç yorumlarını yapıyorlardı. Yani, o günleri hatırlarsanız, bir ölçüde, bu konuşmalar, bu insanların bu radikal yaklaşımları 28 Şubatın alt yapısını hazırlayan güçlerin elini de güçlendirdi, bunları da kabullenmek durumundayız. Bir kısmı Almanya'ya kaçtı, bir kısmı sağa sola gitti, bu insanları tanıyoruz. Şimdi, onlar sadece Sivas'taki konuşmaları değil, Türkiye genelinde her yerde bu konuşmaları yapıyorlardı. O günün Türkiye'sini bir düşünün, televizyonlar da bunu açıkça veriyordu, herkes de dinliyordu bunları ve düşünceleri de, yaklaşımları da belliydi, kıyafetleri de belliydi her şeyiyle.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Teşekkür ederim Sayın Vali.

Bir de, Feyzullah Bey'in sorusuna bir açıklama yaptınız, ben duymadım, Belediye Başkanının "Gazanız mübarek olsun." sözünü...

AHMET KARABİLGİN – Orada yoktum.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Orada yoktunuz ama incelediğiniz şeylerde var mıydı bu, izlediğiniz görüntülerde?

AHMET KARABİLGİN – Kamera kayıtlarında olup olmadığı şu anda anımsayamıyorum.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Belediye Başkanının tavrı size göre neydi? Birlikte görev yaptınız, birlikte görev yapıyorsunuz.

AHMET KARABİLGİN – Şimdi, ben gittikten sonra, ben uzun yıllar Ankara'da Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünde çalıştım yani şu veya bu şekilde belediye mevzuatı konusunda deneyim sahibiyim. Onlar da biliyordu. Gittikten sonra gerek belediye başkanı gerek tugayla gayet uyumlu şekilde çalıştılar. Belediye başkanı vali ilişkilerinde hiçbir sorun yaşamadık. Ben devamlı da kendisine destek olmaya çalıştım. Kentin içme suyu yoktu o tarihlerde, çok sıkıntılar vardı. Devlet Su İşlerini devreye soktum, birtakım kuyular açtık takviye için, belediyeye yardımcı olduk. Hiçbir sorun yaşamadık.

Şimdi, Sayın Temel Karamollağlu'nun gıyabında benden birtakım bilgiler istiyorsunuz. Ben şunu söylemeye çalıştım: Belediye Başkanı Temel Bey'in, bu olaylar sırasında tahrik edici, o topluluktaki sloganları paylaşan bir anlayışta olduğunu düşünmüyorum. Sorumlu bir insandı, akli başında bir insandı, ilişkilerimizde de hiçbir sorun yaşamadık. Ama bazı olaylar sizi alır, bir yere götürür, oraya koyar, sel suyu gibi sizin iradeniz dışındadır. Temel Bey'i de böyle yorumladı toplum diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Son bir soru, kısa bir soru efendim. Kısa bitiyor.

BAŞKAN – Mümkünse ne olur çünkü çok ciddi bir zaman kaybı yaşıyoruz. Sarkmalarımız çok uzun. Lütfen son soru.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Şimdi, itfaiyenin engellediği, oradaki kurtarma faaliyetlerini, hatta kurtulmak isteyenleri de engellediği konusunda, orada sağ çıkanların kendi beyanları var zaten. Pencerelerden, itfaiye merdiveninden inerken üzerinde olanları anlatan şeyler var.

AHMET KARABİLGİN – Evet, görüntüler var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Darbe (28 şubat) Giriş :

Tarih : 10/10/2012

Grup :

Sayfa : 15

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Temel Karamollaoğlu hem Sivas'ın çok sevilen bir belediye başkanı hem itfaiyenin de başı, orada toplanan insanların da inanç açısından da kendisiyle türdeş bir kişi. Orada, Temel Karamollaoğlu bir söz alıp ya da bir mikrofon alıp, bir megafon alıp dağılmalarını, teskin etme babında konuşma yapma gereği duydu mu?

AHMET KARABİLGİN – Yaptı, gitti Madımak'ın önünde de konuştu kimse dinlemedi Belediye Başkanını.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Dinlemedi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyoruz Sayın Vali. Öncelikle, Komisyonumuzun davetine icabet ettiğiniz için ve milletvekillerimizin sorularını açık yüreklilikle cevaplandığınız için.

Takdir edersiniz ki Komisyonumuz dört büyük, daha doğrusu, dört siyasi partinin önerileri doğrultusunda Mecliste kurulmuş bir siyasi partinin değil, aynı zamanda bütün Meclisin ve milletin iradesine sahip çıkma kararlılığı altındadır. Genellikle darbeler ve darbe dönemlerinin hazırlayıcısı büyük olaylar vardır, çoğu zaman da tarihte bunlar bazen aydınlanabilir, bazen karanlıkta kalabilir. Sivas olayları bu bağlamdadır.

Sorularımıza açık yüreklilikle verdiğiniz cevaplar için teşekkür ediyorum ve iyi günler diliyoruz.

AHMET KARABİLGİN – Ben de size teşekkür ederim efendim.

Kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sağ olun, çok teşekkür ederiz.